

VJESNIK
FRANJEVAČKE
PROVINCIJE
PRESVETOGA
OTKUPITELJA

Godina 59. Broj 4. Split, 2010.

USTANOVE

Split - Provincijalat Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja
www.franjevci-split.hr
provincijalat-franjevaca@st.t-com.hr
 Split - Franjevački klerikat
franjevacki-klrikat@st.t-com.hr
 Split - Franjevački institut za kulturu mira
www.franjevacki-institut.hr
kultura-mira@st.t-com.hr
 Makarska - Služba Božja
sluzba-bozja@st.t-com.hr
 Knin - Caritas župe sv. Ante
caritas_knin@inet.hr
 Zagreb - Vicepostulatura oca Antića
otac-antic@zg.t-com.hr
 Frankfurt/M - Hrvatski dušobrižnički ured
www.kroatenseelsorge.de
delegatur@kroatenseelsorge.de

SAMOSTANI

Knin - Franjevački samostan Sv. Ante
franjevacki-samostan-knin@si.t-com.hr
 Visovac - Franjevački samostan Gospe Visovačke
samostan@visovac.hr
www.visovac.hr
 Zaostrog - Franjevački samostan
www.samostan-zaostrog.hr

ŽUPE

Banjevci - Župa sv. Nikole Tavelića
zupa.banjevci@hi.t-com.hr
 Bilice - Župa Uznesenja BDM
www.zupabilice.hr
 Proložac - Župa sv. Mihovila
www.prolozac.com
prolozac@prolozac.com
 Runovići - Župa Gospe Karmelske
www.runovici.hr
 Split - Župa Gospe od Zdravlja
zupa-gospe@st.t-com.hr
 Sinj - Župa Gospe Sinjske
www.gospa-sinjska.t-com.hr
gospasinjska@hi.t-com.hr
 Studenci - Župa sv. Ilije
www.studenci.hr
 Šibenik - Župa sv. Ante - Šubićevac
www.subicevac.com
zupa@subicevac.hr
 Zagreb - Župa M. B. Lurdske
www.gospa-lurdska.hr
 Geretsried - Pfarrei Maria Hilf
www.pfarreimariahilf.de

MISIJE

Darmstadt-Hrvatska katolička misija
krotische.gemeinde.darmstadt@t-online.de
 Düsseldorf - Hrvatska katolička misija
www.cro.mission-duesseldorf.de
 Esslingen - Hrvatska katolička misija
hkz-es@arcor.de

Frankfurt/M - Hrvatska katolička misija
www.zupa-frankfurt.de
 Freising - Hrvatska katolička misija
croliculum@online.de
 Kelkheim - Hrvatska katolička misija
www.HKZ-MTH.de
KroatischeKath.GemeindeMTH@t-online.de
 Köln-Hrvatska katolička misija
www.hkm-koeln.de
hkm@hkm-koeln.de
 London - Hrvatska katolička misija
hkmlondon@gmail.com
 München - Hrvatska katolička misija
www.baykro.de
 Sindelfingen - Hrvatska katolička misija
www.kkgsifi.de
kkg.sifi@drs.de
 Stuttgart-Bad Cannstatt - Hrvatska katolička misija
www.HKZ.Badcannstatt.de
hkz_badcannstatt@yahoo.de
 Stuttgart-HKZ Bl. A. Stepinac i Sv. Martin
www.kkgs.de
info@kkgs.de
 Vancouver - Hrvatska župa Srca Marijina
www.heartofmary.ca
 Wuppertal - Hrvatska katolička misija
ujac@wtal.de

OSOBNJE ADRESE

Ajdučić, fra Nikica
nikica.ajducic@st.t-com.hr
 Ančić, fra Božo
frabozaancic@yahoo.de
 Balajić, fra Siniša - Roma
sinke@libero.it
 Bašić, fra Karlo
karlobasic@net.hr
 Bebić, fra Josip
josip.bebic@kroatenseelsorge.de
 Boban, fra Dujo
fratar@pacbell.net
 Brkan, fra Jure
juraj.brkan@st.t-com.hr
 Brnas, fra Branko
b.brnas@12move.de
 Buljan, fra Vuk
fravuk@gmx.de
 Bustruc, fra Miroslav
miroslav.bustruc@st.t-com.hr
 Crnčević, fra Ante
ante.crncevic@zg.t-com.hr
 Cvitković, fra Josip
frajosipc@yahoo.fr
 Čarić, fra Boris
boris.caric@st.t-com.hr
 Čavka, fra Ante
ante.cavka@st.t-com.hr
 Čovo, fra Ante
ante.covo1@st.t-com.hr
 Čovo, fra Šimun
simun.covo@st.t-com.hr
 Čovo, fra Stjepan
ante-stjepan.covo@st.t-com.hr
 Čugura, fra Frano
pfrano@htomail.com
 Čurčija, fra Božo
bozo.curcija@si.t-com.hr

Čurčija, fra Nikola
nikola.curcija@si.t-com.hr
 Domazet, fra Anđelko
andjelko.domazet@st.t-com.hr
 Doljanin, fra Frano
frafrano@gospa-lurdska.hr
 Dukić, fra Tomislav
t-dukic@kroatische-mission-muenchen.de
 Erceg, fra Ivica
ivica.erceg@du.t-com.hr
 Gotovac, fra Josip
josip.gotovac@si.t-com.hr
 Grbavac, fra Josip
josip.grbavac@st.t-com.hr
 Gulić, fra Petar
fra.petar.gulic@inet.hr
 Gverić, fra Drago
dragoofm@yahoo.fr
 Jukić, fra Nedjeljko
nedjeljko.jukic@st.t-com.hr
 Jurić, fra Ivica
ivicajuric@post.t-com.hr
 Hrgović, fra Jure
frajure@gmail.com
 Kapitanović, fra Vicko
Vicko.Kapitanovic@public.srce.hr
 Klapež, fra Petar
fra.pklapez@gmx.de
 Klarić, fra Josip
josip.klaric@t-online.de
 Kodžoman, fra Joško
josko.kodzoman@zg.t-com.hr
 Križanović, fra Ivan
IvnKrizanovic@aol.com
 Kulović, fra Josip
j.kulovic@arcor.de
 Lubina, fra Petar
petar.lubina@st.t-com.hr
 Marković, fra Ante
frajojo@telda.net
 Milanović Litre, fra Frano
frafraus@yahoo.com
 Milanović Litre, fra Slaven
zupnik@gospa-lurdska.hr
 Milanović Trapo, fra Petar
petarmilanovic49@yahoo.it
 Modrić, fra Miroslav
framiroslav@compuserve.de
 Mrše, fra Marko
marko.mrse@st.t-com.hr
 Moro, fra Dušan
dusan.moro1@st.t-com.hr
 Nimac, fra Marko
framarko@gospa-lurdska.hr
 Nimac, Stipe
stipe.nimac@st.t-com.hr
 Odrlić, fra Miljenko
miljenko.odrljin@st.t-com.hr
 Periša, fra Ante Branko
ante-branko.perisa@st.t-com.hr
 Prolić, fra Mladen
mladen.prolic@st.t-com.hr
 Repeša, fra Josip
josip.repesa@si.t-com.hr
 Runje, fra Domagoj
domagoj.runje@libero.it
 Šabić, fra Nediljko
pnsabic@web.de
 Šimić, fra Josip
josip.simic1@zg.t-com.hr
 Šimunović Jurić, fra Jure
jure.juric-simunovic@st.t-com.hr
 Šimunović, fra Ljubomir
ljubomirsimunovic@yahoo.com
 Škopljanac Mačina, fra Ivan
macina@arcor.de
 Šušnjara, fra Stipe
stipe.susnjara@st.t-com.hr
 Tolić, fra Zvonko
ztolic@gmail.com
 Tolić, fra Željko
zeljko.tolic@st.t-com.hr
 Toplak, fra Blaž
blaz.toplak@st.t-com.hr
 Udovičić, fra Ivica
ivan.udovicic@st.t-com.hr
 Vučković, fra Ante
ante.vuckovic1@st.t-com.hr
 Vukman, fra Marinko
marinko.vukman@drs.de
 Vukušić, fra Ante
ante.vukusic@si.t-com.hr
 Župić, fra Jozo
frajozo@gmx.de

VJESNIK

FRANJEVAČKE PROVINCIJE PRESVETOGA OTKUPITELJA

ISSN: 1334-8248

Osnivač i izdavač:

Provincijalat Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja,
 21000 Split - Trg Gaje Bulata 3
 Tel: 021/ 348-182; Fax: 021/ 347-822;
 e-mail: provincijalat-franjevaca@st.t-com.hr

Odgovorni urednik: Dr. fra Željko Tolić, provincijal

Glavni urednik: Fra Ante Udovičić

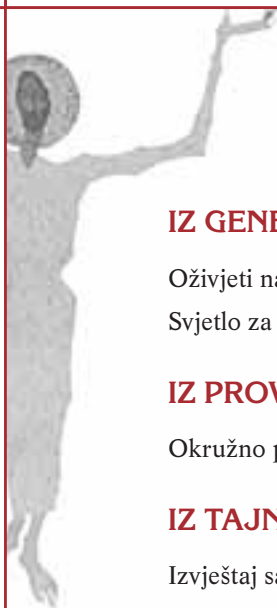
Grafičko uređenje: Silvio Družević

Tisak: Jafra-print d.o.o. Solin

List izlazi dvomjesečno

Naslovna stranica:

Josip Biffel, *Krist Kralj*, mozaik u franjevačkoj crkvi
 Uznesenja Marijina u Makarskoj

IZ GENERALNE KURIJE

Oživjeti našu vjeru u svećenike	102
Svjetlo za naše vrijeme	106

IZ PROVINCIJALATA

Okružno pismo o. Provincijala.....	113
------------------------------------	-----

IZ TAJNIŠTVA

Izveštaj sa sastanka Provincijskog definitorija održanog u Splitu 15. rujna 2010.	117
Sjednica Južnoslavenske konferencije provincijalnih ministara OFM.....	118
Fra Frano Laco dobio nagradu za životno djelo.....	122
Napustili Zajednicu	122

IZ ŽIVOTA PROVINCIJE

XVIII. Obiteljski susret u Zaostrogu	123
Proslava svećeničkog ređenja	124
Susret kolega sa gimnazije iz Sinja 1954.....	125
Zahvala braći svećenicima za ispovijedanje za Veliku Gospu u Sinju.....	127
Posjet Hrvatima u Mađarskoj.....	127
Proslavljen dan Hrvatske katoličke zajednice u Sindelfingenu	129
Oproštaj od pastoralnog suradnika Tome Tadića	130

NAŠI POKOJNICI

† Marija Bešlić.....	132
----------------------	-----

Oživjeti našu vjeru u svećenike

Pismo Generalnog ministra i Definitorija za svetkovinu svetoga Franje

Predraga braćo,

Gospodin vam dao mir!

Svetkovinu sv. Oca Franje prilika je da ojačamo svoju karizmu, založeni u nasljedovanju Krista po načinu života koji nam je ostavio Franjo.

Ove godine razmišljat ćemo o ministerijalnom svećeništvu u svjetlu Spisa sv. Franje, tako da započnemo promišljanje o identitetu braće pozvane u svećeništvo, kako je to od nas zatražio Generalni kapitul 2009. godine u Nalogu br. 2. Nakon toga ćemo imati priliku razmišljati o identitetu braće laika.

S Asiškim Siromaškom i u suglasnosti s Crkvom želimo u vjeri produbiti svećeničko služenje «koje nije jednostavna ‘služba’, nego sakrament» (Benedikt XVI., Homilija, 11. lipnja 2010. godine). Služba je to povjerena ljudima izabranima «između ljudi za ljude» (Hebr 5, 1) koja pokazuje «odvažnost Boga koji ljudskim bićima povjerava samoga sebe; koji, premda poznaje naše slabosti, smatra ljude sposobnima da djeluju i da budu prisutni u njegovo ime. Ta Božja odvažnost koja se krije u riječi ‘svećeništvo’ uistinu je velika» (Benedikt XVI., nav. mj.).

«Gospodin mi dade ... tako veliku vjeru u svećenike» (OR 6)

Franjo u *Oporuci* izričito ispovijeda svoju čvrstu vjeru u svećenike, i to «u siromašne svećenike»; vjeru koju smo pozvani danas živjeti, ponovno otkrivajući značenje svećeničkog služenja za naš život i poslanje.

Svećeništvo treba promatrati prije svega u odnosu s «tijelom i krvlju Kristovom ...» i sa «svetim riječima ... Gospodina našega Isusa Krista koje klerici izgovaraju, naviještaju i poslužuju» (2P 33 - 34). To konkretno znači da po apostolskoj službi primamo navještaj Evandjelja i sakramente spasenja, tj. krštenje, euharistiju i oprostjenje grijeha, po kojima postajemo istinskom djecom Božjom i koji nas čine udovima tijela Kristova. To pojašnjava zašto se Franjo želi «utjecati upravo njima (svećenicima)... I ne želim u njima gledati grijeha, jer u njima prepoznajem Sina Božjega i moji su gospodari» (OR 6 - 9).

Od temeljne je važnosti doći do korijena te stvarnosti o kojoj govori Franjo. On nas rasvjetljuje da spoznamo kako se ponašati prema svećenicima i, ako smo svećenici, kako se ponašati s obzirom na našu službu. «Ponovno razumjeti ljepotu svećeničke službe» (Benedikt XVI., nav. mj.) znači

istovremeno prihvatiti s poniznošću da se ta veličina i ljepota nalaze «*u glinenim posudama*» (2 Kor 4, 7) a da se ne sablaznimo ili, još gore, odijelimo od Crkve koja nam, po službi svećenika, omogućuje da imamo puni pristup Isusu i njegovu spasenju.

«Gledajte svoje dostojanstvo, braćo svećenici» (PBr 23)

Franjo je u različitim prigodama govorio o svećenicima i o stavu koji je trebalo imati prema njima. Bratstvo koje se oblikovalo oko njega uključivalo je i klerike i laike, što dokazuju neki njegovi *Spisi*: «Moja blagoslovljena braća, kako klerici, tako laici, neka svoje grijehе ispovijedaju pred svećenicima našega Reda» (NPr 20, 1; usp. PPr 7, 2). Pred kraj svoga života, kad su braća svećenici bili brojniji, posvetio je «braći svećenicima koji jesu, koji će biti i koji žele biti svećenici Svevišnjega» (PBr 14), obilan dio svoga *Pisma Redu* naslovljenoga «svim ministrima i kustodima i svećenicima ovoga istog bratstva», označenima kao «poniznima u Kristu» (PBr 3). Čini se da je to sjećanje, želja i opomena!

Središnji dio poruke posvećene svećenicima odnosi se na slavljenje Euharistije. Franjo podsjeća svećenike da se tom sakramentu trebaju približiti «čisti» i također «da s poštovanjem slave pravu žrtvu presvetoga tijela i krvi Gospodina našega Isusa Krista svetom i čistom nakanom, ni za kakvu zemaljsku stvar niti iz straha ili ljubavi prema kojem čovjeku, kao oni koji se ulaguju ljudima (Ef 6, 6; Kol 3, 22), nego neka svu volju, koliko pomogne božanska milost, uprave k Bogu želeći se svidjeti samo njemu vrhovnom Gospodaru» (PBr 14 – 15). Taj značajan popis stvari koje treba činiti i izbjegavati naznačuje u Franji neki nemir. Ta zabrinutost može se prenijeti i na sadašnjost. Stroga upozorenja i prijetnje koje slijede, preuzete iz *Poslanice Hebrejima*, pokazuju ozbiljnost kojom se Franjo postavlja prema sakramentu Euharistije i Božje riječi.

Sve smjera tomu da se naglasi neusporediva veličina i dostojanstvo svećeništva. S paradoksalnom istinom Franjo govori o bratu svećeniku kao o onom koji «svojim rukama dotiče, srcem i ustima blaguje i drugima pruža da blaguju Onoga koji više neće umrijeti nego će vječno živjeti i bit će proslavljen i nad kojega se i anđeli žude pogledom nadвити» (PBr 22). Usuđuje se, štoviše, usporediti svećenika s Marijom koja je Krista nosila u svom krilu, s Ivanom Krstiteljem koji je uzdrhtao dok je na krštenju doticao tjeme Isusovo, s grobom gdje je ležalo Isusovo tijelo (usp. PBR 21). Evo duboka smisla službe koju je Bog udijelio svećenicima i zbog koje im dugujemo ljubav, poštovanje i čast.

Nastavak teksta dovodi nas do još veće dubine: objave Božje poniznosti u Euharistiji. Veoma realističan opis – tijelo i krv, ruka koja dotiče i dijeli,

usta koja blaguju – otvara se prema konačnom i zapanjujućem otajstvu: Boga koji se ponizuje u Euharistiji, onako kako se već dogodilo u trenutku utjelovljenja, kad je napustio slavno Očevo krilo i prihvatio krhkost ljudskoga stanja (usp. OP 1, 17 – 18; 2 P 4), Njegovo je utjelovljenje već očitovalo poniženje Boga, njegovu *kenozu*. U Euharistiji ta stvarnost ide još dalje: ne uzima čak ni ljudsko tijelo, nego se uprisutnjuje pod znakom kruha, svakidašnje jednostavne tvari. «Pogledajte, braćo, Božju poniznost i pred njim svoja srca izlijevajte (Ps 61, 9). Ponizite se i vi, da vas on uzvisi (1Petr 5, 6; Jak 5, 10). Ništa, dakle, svoga ne pridržite za sebe, da vas primi cijele onaj koji se vama cio predaje» (PBr 28 – 29). Poniznost Božju očitovanu u Euharistiji Franjo predstavlja kao osnovicu i temelj evanđeoskog poziva u koji smo pozvani.

Naša vjera u svećenike i naše življenje

Vizija koju Franjo ima o svećeničkoj službi može se činiti teoretskom, idealističkom, ali naprotiv ona je nadahnjujuća.

Dobro nam je poznato da ugled svećenika u današnjem društvu nije na visokoj razini! Smanjenje broja svećeničkih zvanja u mnogim zemljama, opći nedostatak vjere, optužbe za zlostavljanje maloljetnika, sam stil života koji često dijeli svećenika od vjernika laika, situacije su, između ostalih, zbog kojih poštovanje prema svećeničkoj službi i vjera u svećenike sve više slabe. Unatoč tomu, pozvani smo obnoviti našu vjeru u ono što utemeljuje svećeničku službu, potvrđujući potrebu te službe za Crkvu, premda svjesni da svećenici nisu savršena bića. Kako bismo uspjeli sve to živjeti nema ničega boljeg nego meditirati nad ovim Franjinim osobnim tekstom: «Gospodin mi je dao i daje toliku vjeru u svećenike koji žive po uredbi svete Rimske Crkve, poradi njihova reda, da, kad bi me i progonili, hoću da se k njima utječem. I kad bih imao toliku mudrost koliku je imao Salomon, pa kad bih našao siromašne svećenike ovoga svijeta u njihovim župama u kojima borave, neću propovijedati mimo njihove volje. Njih i sve ostale hoću da poštujem, ljubim i častim kao svoje gospodare. I neću da u njima gledam grijeha, jer u njima vidim Sina Božjega i oni su moji gospodari. A to činim zbog toga što na ovom svijetu ne vidim ništa tjelesno od samoga svevišnjeg Sina Božjega osim presvetoga tijela i presvete krvi njegove, što i oni primaju i samo oni drugima dijele» (OR 6 – 10).

«Red Manje braće sačinjavaju braća kako klerici tako laici» (GGKK 3, 1). Naš franjevački poziv, prema tome, nije nužno vezan uz svećeništvo. Ovdje vrijedi ono što je napisao Apostol: «Svatko neka ostane u onom zvanju u koje je pozvan» (1Kor 7, 20). Svećenički poziv, kao i onaj laički, nije naš izbor, nego osobiti poziv Gospodinov. Na nama je jednostavno da velikodušno

odgovorimo. U svakom pozivu priznajemo dar Gospodinov Crkvi i čovječanstvu. Jednaki po zavjetovanju (usp. GGKK 3, 1), svi smo pozvani živjeti kao braća i sukladno zahtjevima zajedničkoga poziva i poslanja: «U različitosti službi svi su kršćani pozvani odgovoriti riječi Gospodina koji šalje naviještati dobru vijest Kraljevstva» (PdV 25). Osim toga, onaj tko je pozvan vršiti svećeničku službu treba uvijek imati na umu da takvu službu ne smije shvatiti kao osobnu promociju ili osobno dostojanstvo koje ga stavlja iznad njegove braće laika ili, u Crkvi, iznad vjernika laika. U dubokom zajedništvu sa svima, osobito s posljednjima, i – u duhu *crkvenoga obraćenja* – otvoreni zajedničkomu poslanju (usp. PdV 25), na nama je da svećeništvo živimo sukladno onomu što zahtijeva naš identitet Manje braće, kako je naznačeno u našim *Generalnim konstitucijama* i u *Prioritetima*. Tako će nam dar svećeništva u Redu biti veliko bogatstvo za izgrađivanje Kraljevstva među sobom.

Draga braćo, evo nekoliko točaka koje nas potiču na šire razmišljanje o identitetu braće pozvane u svećeničku službu. Pozivamo vas, stoga, da nastavite takvo razmišljanje u svojim bratstvima, provincijama i kustodijama. Napose vas pozivamo da razmišljate o polaznoj točki, *poniznosti Božjoj*, kako to napisao je Franjo, ili o *odvažnosti Božjoj*, kako to reče Benedikt XVI.

Ne možemo bolje završiti ovo pismo nego navodeći Franjine riječi: «I sve klerike i redovnike smatrajmo svojim gospodarima u onome što se odnosi na spasenje duše a ne protivi se našem životu i častimo u Gospodinu njihov sveti red, službu i služenje u Gospodinu» (NPr 19, 3 – 4).

Na sve vas, ljubljena braćo, klerici i laici, neka siđe obilni blagoslov Gospodinov.

Vaša braća iz Generalnoga definitorijsa.

Rim, 15. srpnja 2010.

Svetkovina sv. Bonaventure

Fr. José Rodríguez Carballo ofm (Min. gen.)

Fr. Michael Anthony Perry, ofm (Vic. gen.)

Fr. Vincenzo Brocanelli, ofm (Def. gen.)

Fr. Vicente-Emilio Felipe Tapia, ofm (Def. gen.)

Fr. Nestor Inácio Schwerz, ofm (Def. gen.)

Fr. Francis William Walter, ofm (Def. gen.)

Fr. Roger Marchal, ofm (Def. gen.)

Fr. Ernest Karol Siekierka, ofm (Def. gen.)

Fr. Paskalis Bruno Syukur, ofm (Def. gen.)

Fr. Julio César Bunader, ofm (Def. gen.)

Fr. Vincent Mduduzi Zungu, ofm (Def. gen.)

Fr. Aidan McGrath, ofm (Seg. gen.)

Prot. 101195

Svjetlo za naše vrijeme

Pismo Generalnoga ministra fra Joséa Rodrígueza Carballa, OFM, u prigodi proglašenja svetom Kamile Battista da Varano, OSC

Predraga braćo i sestre,
Gospodin vam dao mir!

Devetnaestoga veljače 2010. godine Benedikt XVI. je, za vrijeme javnoga konzistorija, upisao u popis svetih jednu našu sestru, klarisu Kamilu Battista da Varano. Proglašenje svetom bit će u bazilici Sv. Petra, 17. listopada 2010. godine.

S istinskom radošću iz samostana u kojem je Kamila da Varano živjela i gdje počiva njezino tijelo, i u kojem se nalazim zajedno s braćom Definitorija kako bismo nekoliko dana sudjelovali u školi Varano, želim vam obznaniti ovu “dobru vijest”, koja će usrećiti sve klarise: klarijanska je karizma kadra donositi plodove svetosti u svakom razdoblju! I to se događa u godini 2010., godini koja je, u hodu pripreve za slavlje 800. obljetnice početaka života sv. Klare u Sv. Damjanu, posvećena kontemplaciji. Ta “dobra vijest” čini ponosnima klarise iz Camerina, vjerne čuvarice tijela nove Svetice i njezina spomena.

No, to je događaj koji se tiče također i nas, Manje braće. Proglašenje svetom blažene Kamile Battista da Varano dokaz je da “biljčica” svetoga oca Franje nastavlja razveseljavati njegovo srce novim snažnim mladicama. Osim toga, svako razdoblje duhovnoga puta Blaženice pratila su manja braća – Dominik iz Leonesse, Pacifik iz Urbina i Petar iz Mogliana – izvrsni likovi «franjevačke opservacije», glasnogovornici onoga žara obnove koja je označila franjevački red, i koja je uspjela «zaraziti» također i Kamilu Battistu u njezinom djelu duhovne obnove kad je u samostane, koje je utemeljila, uvela Pravilo svete Klare.

Napokon, proglašenje svetom Kamile Battista da Varano, na završetku slavlja 800. obljetnice utemeljenja Reda manje braće, podsjeća nas da svetost tvori temeljni put davanja značajnosti našem pozivu i poslanju.

Nije ovdje prilika da stavimo u žarište njezin život, njezino ljudsko i duhovno iskustvo, također stoga što u tom pogledu postoji obilna literatura. Ovo moje pismo–priopćenje želi samo potaknuti veće poznavanje te izvanredne

mističarke, osobito kroz čitanje njezinih spisa, barem najvažnijih kao što su Duhovni život (autobiografija) i Isusove duševne boli u njegovoj mucu.

Kratke biografske crte

Kamila da Varano rodila se u Camerinu 1458. godine kao dijete Julija Cezara iz Varana. Bila je nezakonita kći, ali su ju otac i njegova supruga Ivana Malatesta silno voljeli, a pomajka joj je bila i više nego majka. Iz njezinih se mnogobrojnih spisa osobito zaključuje da je Kamila primila solidno humanističko znanje, poduprto naglašenom inteligencijom, snažnim i upornim karakterom te voljom da živi i da se zabavlja.

Nakon što se godinama opirala Božjemu pozivu, 4. studenoga 1481. godine Kamila je unišila u samostan Siromašnih sestara svete Klare u Urbinu, uzevši ime Battista. Četrnaestoga siječnja 1484. godine osnovala je novi samostan u Camerinu i pritom uvela Pravilo svete Klare. Godine 1502., da izbjegne opsjedanje svoga grada od strane Cezara Borgie, sestra Battista sklonila se u Atri, vrativši se u Camerino početkom 1504. godine. Utemeljivši samostane klarisa u Fermu (1505. – 1506.) i u San Severinu Marche (1521. – 1522.), umrla je u Camerinu 31. svibnja 1524. godine.

Sedmoga travnja 1843. papa Grgur XVI. priznao je javno štovanje koje joj se iskazivalo već poslije smrti, i proglasio ju blaženom. Osmog travnja 1891. Leon XIII. potvrdio je akte njezina procesa u cilju kanonizacije, a 4. veljače 1893. njezine spise. Sedamnaestoga listopada 2010. godine Benedikt XVI. proglasit će ju svetom.

Srce u težnji

Kamila Battista da Varano živjela je radikalno evanđeoski ideal sv. Franje i sv. Klare, ali su je snažno označili i novi kulturalni i duhovni senzibilitet koji se pojavio s renesansom, tragični događaji njezine vlastite obitelji i grada, te složena drama života Reda manje braće i Siromašnih sestara svete Klare. Sva ta događanja oblikovala su njezin duh koji je, poučljiv božanskoj milosti, rodio evanđeosko iskustvo koje je duboko utjecalo na vrijeme u kojem je živjela.

Tajna te “preobrazbe”? Njezin život, njezin hod obraćenja duboko su određeni susretom s Raspetim. Kako ne misliti na susret sv. Franje s Raspetim u Svetom Damjanu? Kako ne prihvatiti poziv sv. Klare da se promatra “najljepši između sinova ljudskih” obješen na križ? No, sama Kamila Battista vodi nas svojim spisima: «spomen muke Kristove je kao škrinja nebeskoga blaga, vrata koja omogućuju da se uniđe i da se kuša slavni Isus i savršeni učitelj svih duhovnih umijeća, neiscrpivi izvor žive

vode, najdublji zdenac tajna Božjih ... Tko želi biti slobodan od svake nečistoće i imati zalog buduće slave i blaženstva ... neka traži taj slatki spomen muke Kristove, kao apostol Pavao koji je neprestano nosio znakove muke u svom tijelu».

Sve je započelo daleke 1466. (ili 1468.) godine, kad je fra Dominik iz Leonesse, u propovijedi na Veliki petak, potaknuo vjernike da se spominju muke Kristove. Među tolikima koji su ga slušali, jedna ga je djevojčica od 8 (10) godina, Kamila da Varano, uzela zaozbiljno, priljubivši se Kristu siromašnomu i raspetomu cijelim svojim bićem, dajući da joj ta prisutnost preobrazi život, patnje, radosti, težnje te duboke suprotnosti njezina doba i njezina Reda.

Svetost Kamile Battiste zahvaća nas kao Sestre svete Klare, kao Manju braću, i kao žene i muškarce našega vremena, jer čini vidljivom težnju ljudskoga srca, njegov teški hod obraćenja i, istovremeno, plodnost suobličavanja križu Kristovu: u svetosti te žene svjetlo uskrsnuća, punine čovjeka u Kristu, svijetli kroz stoljeća.

Aktualnost Kamile Battiste da Varano

Kamila Battista se očituje, prije svega, kao žena sposobna prihvatiti izazov egzistencije, utjelovljujući "strastvenost za život" življen kao trajno traženje istine i slobode. Nije bila pasivna, nije jednostavno podnosila obiteljska ili politička uvjetovanja koja bi mogla zarobiti njezino postojanje. Umjela je biti izvornom protagonisticom svoga života, izgrađujući svoju ljudskost u dinamizmu istine usmjerenom na istinsko traženje vrijednosti.

U razdoblju označenom moralnim relativizmom i intelektualnom površnošću, u kojem su društveni i medijski modeli tako posesivni i dominantni, trebamo primjer slobodnog i ponosnog duha koji će znati odvažno živjeti svoju originalnost.

Kamila Battista se našim očima predstavlja kao izvanredno aktualan lik. Ona je živjela u vremenu samo prividno različitom od našega, vremenu punom borbi i ratova, drama i mržnje, ali također velikih ljudskih, umjetničkih i duhovnih zanosa.

Proglašenjem svetom blažene Kamile Battiste, Crkva čini proročku gestu kojom cijelomu čovječanstvu, svima krštenima i franjevačkoj obitelji, ovaj lik žene uistinu evanđeoske, pruža kao rječit znak ostvarenoga obraćenja, dosljednoga odgovora na Evanđelje i na poziv u koji je upravljen svakom čovjeku.

Svjetlo za čovječanstvo

Što je bio život Kamile Battiste ako ne neprestana, ganuta i strastvena šutnja koja osluškuje onu Riječ križa koja objavljuje puninu života i ljubavi? Što je bilo njezino iskustvo ako ne trajno uranjanje u pashalni misterij u kojemu valja čitati i ponovno pronalaziti vlastito trpljenje i otkriti da je ono ispunjeno, otkupljeno i preobraženo?

Ona je željela da njezin život bude trajni Veliki petak. Smisao te želje je u poruci koju Kamila Battista predaje cijelomu čovječanstvu: u ljudskom je trpljenju skriveno svjetlo i prisutnost Uskrsloga koja preobražava svaku bol i ispunja svaku osamljenost.

Motreći muku Kristovu, Kamila Battista motri muku čovjeka svakoga vremena i svakoga mjesta, te svakomu otkriva i pokazuje smisao, svjetlo i snagu koju čovječanstvo neprestano zaziva.

U našem vremenu, označenom dubokom ekonomskom krizom koja je učinila da iskrsne znakovita potreba etičke neodgodivosti u djelovanju i mišljenju, Kamila Battista pokazuje put koji valja slijediti: ugraditi u povijest evanđeoske vrijednosti dara i besplatnosti. Istinski kontemplativac, naime, ne izbjegava odgovornost da se ugradi u povijest, nego zna da je poslan kako bi lice Božje, koje je motrio, uprisutnjavao po uzvraćanju primljenih darova milosti.

Čovječanstvu izgubljenom zbog potrebe odgojne neodgodivosti, koju snažno ističe tegoba mladenaštva i krajnje siromaštvo uporišnih točaka, Kamila Battista ukazuje na neodgodivu potrebu vjerodostojnih odgojitelja, učitelja i svjedoka. Njezini nam spisi pružaju različite likove otaca u vjeri, osobito franjevac koji su pratili i vodili njezin put, i istovremeno nam objavljuju njezinu izvanrednu pedagošku sposobnost. Kamila Battista, kao duhovna majka i kao mudra voditeljica, umije učiniti samu sebe uzorom života i kanalom milosti, kako sama pripovijeda: «Treba biti 'posuda' prije nego se bude 'kanalom'. Gotovo dvadeset godina ova tvoja majka bila je 'posuda', tj. tražila je da sačuva, da zadrži u sebi milost, da bi ju onda kao 'kanal' raširila i o njoj pisala drugima».

U vremenu masovne komunikacije, interneta i poplavljujućega razvoja društvenog umreživanja (social networka) prisustvujemo, gotovo bespomoćni, jedinstvenom paradoksu: s jedne strane, doista, iskrsava nezadrživa potreba komunikacije i informacije u stvarnom vremenu, dok si s druge strane krči put rastući strah prema različitoj, stigmatiziranome, koji u liku stranca kuca na naša vrata, sa susljednim rušenjem granica i zidova koji priječe prihvaćanje i uzajamno dijeljenje. U tom se kontekstu Kamila Battista objavljuje kao učiteljica dijaloga shvaćenoga kao ljudska, životna i svakidašnja potreba. Lik Isusa Krista motrenoga i ljubljenoga doveo ju je

do braće i sestara, čineći od nje izvanrednu ženu odnosa. Dijalog je, naime, tkivo, stil i nadmoćna kategorija njezina pisanja i mističnog iskustva.

U nestalnom društvu, sumnjičavom kad je riječ o idealu vjernosti, kadrom da prihvati samo privremene i uvjetovane zadaće, Kamila Battista nas izaziva svojom sposobnošću da čini konačne i radikalne izbore snagom neuvjetovane ljubavi i praštanja. Ona je istinska klarisa koja je umjela vjerovati Ljubavi (1Iv 4,16).

Ta istinska kćer svete Klare dala je da ju rani ljubav Krista kojemu se posve predala strastvenim i isključivim, vjernim i neuvjetovanim zanosom, sposobna da ljubi neprijatelje i da se izvanrednom postojanošću suoči s najtvrdim kušnjama koje su označile njezin život.

Svjetlo za Crkvu

Kamila Battista – slijedeći primjer i nauk Klare i Franje – živjela je herojsku vjernost prema Crkvi i kad se, za nju, trebala suočiti s najgorčim trpljenjima. Ta njezina uporna poslušnost ukorjenjuje se u svijest da je Crkva sama slika Krista, njegovo živo tijelo i njegova konkretna nazočnost u povijesti u kojoj se učinkovito izvršava djelo našega spasenja. Nije bilo toga kompromisa ili ljudske krhkosti koji bi uspjeli odvratiti je od nakane da živi tu potpunu pripadnost Crkvi: trpljenje ju nije učinilo buntovnicom, nego još vjernijom u prinošenju usrdnih molitvi i vapaja Bogu za «obnovu Crkve».

I mi također trebamo, osobito u našem vremenu, ponovno otkriti osjećaj crkvene pripadnosti koja rađa plodno i sveopće zajedništvo u Kristu.

I zbog tog razloga proglašenje svetom nudi Kamilu Battistu kao uzor svim krštenima i kao primjer kršćanskoga života: njezino svjetlo je svjetlo ustrajnoga i strastvenoga odnosa s raspetim Kristom, mučeništva (martyria) učinjenog vjerodostojnim po siromaštvu, zajedništva (koinonia) konkretiziranoga u bratstvu, služenja (diakonia) ukorijenjenoga u kontemplaciji, pouzdano svjetlo sposobno usmjeriti svaki crkveni hod.

- Izabirući da zavjetuje Pravilo Klare Asiške, Kamila Battista pokazuje svakomu kršćaninu put siromaštva kao put radikalnog svjedočenja, kao autentično mučeništvo (martyria): «Ova službenica Božja skupo je sebi i drugima kupila siromaštvo i samo je na nju spalo da mu plati cijenu, tako da ju je skuplje stajalo siromaštvo nego bogataše bogatstvo, a željela ga je i tražila više nego što svijet traži novac».
- Živeći potpuno franjevačku karizmu, ona pokazuje Crkvi put bratstva kao ostvarenja zajedništva (koinonia) – bratstva koje zahtijeva odreknuće vlasti i individualizma te poziva na besplatnu, evanđeosku, velikodušnu ljubav, na raspetu ljubav, sličnu onoj Franjina Savršenoga veselja: «O

moj preblagi Bože, kad bi mi Ti objavio sve tajne svoga presvetoga Srca i kad bi mi svaki dan pokazivao sve anđeoske hijerarhije, kad bih svaki dan uskrisivala mrtve, neću zbog toga vjerovati da me ljubiš beskrajnom ljubavlju. Ali kad budem osjetila da sam dobila milost savršene ljubavi, tj. da činim dobro onomu koji mi čini zlo, da govorim dobro i hvalim onoga za koga znam da o meni zlo govori i da me nepravedno prekora, samo tada, zbog toga nepogrešivoga znaka, preblagi moj Oče, vjerovat ću da sam Ti prava kći. Samo tada bit ću suobličena tvomu preljubljenomu Sinu Isusu Kristu raspetomu, koji je jedino dobro duše moje, suobličena njemu, Oče, koji Te je, viseći na križu, molio za svoje razapinjatelje».

- Uzorna baštinica Klare Asiške, Kamila nam pruža put kontemplacije kao stvarno specifično služenje (diakonia). Cijela Crkva i svaki krštenik, po kontemplaciji, uspinje se svom životnom izvoru i vrši službu zagovora: to je služenje koje su razvile Klara i Kamila Battista, podsjećajući nas na prvenstvo Boga i na tajanstvenu apostolsku plodnost kontemplacije, određene da duboko utječe na život Crkve.

Svjetlo za Franjevačku obitelj

Kamila Battista pokazuje se kao kršćanka sposobna s ozbiljnošću i intenzitetom živjeti traganje za Bogom, ukorjenjujući se u biblijsko iskustvo. Iako je bila obdarena profinjenom i visokom kulturnom formacijom, njezin način čitanja Pisma nikad nije poprimio stil suhoparne erudicije. U svjetlu Riječi nanovo čita svoj put zvanja i sav svoj život služeći se biblijskim modelom: veliki događaji povijesti spasenja su u temelju njezine duhovnosti gotovo kao proroštva koja se u njemu ispunjavaju.

Približavajući se njezinim spisima opažamo da je liturgija povlašteno mjesto u kojem sluša Riječ, crpeći iz nje svjetlo i snagu da ostvari svoje izbore.

«Ti si, Gospodine, po milosti rođen u mojoj duši i pokazao si mi put, svjetlost i svjetiljku istine da dođem tebi, pravomu rajju. U tminama i u tami svijeta ti si mi dao vid, sluh i govor i hodanje – jer doista za sve duhovne stvari bijah slijepa, gluha i nijema – te si me uskrsnuo u sebi, pravom životu, ti koji daješ život svakoj stvari».

Kamila Battista pokazuje nam konkretan put da opslužujemo sveto Evandjelje, da ga stavimo u praksu i prevedemo u svakidašnju egzistenciju. Zavjet da će svakoga petka prolići suzu u spomen muke Kristove, kojemu je ostala ustrajno vjerna iako je bila uronjena u dvorski život, svjedoči nam ono uključivanje, ono “fizičko” i cjelovito dioništvo u otajstvu Krista koje postaje živi i plodni odnos, sukladno najčistijoj franjevačkoj duhovnosti.

U današnjem društvu koje promiče intimističku i krhku duhovnost, svodeći vjeru na emotivnu i neutjelovljenu težnju da zadovolji svoje prvotne instinktivne potrebe, Kamila Battista sugerira cijeloj Franjevačkoj obitelji siguran put za življenje evanđelja sa strastvenošću i radikalnošću i za uzvratanje «ljubavi za ljubav, krvi za krv, života za život».

Samo tako moći ćemo biti značajna nazočnost u Crkvi i u povijesti.

Zaključak

Navještenjem ove “dobre vijesti” ne želim jednostavno obznaniti da se jedna nova Svetica dodaje već bujnomu stablu franjevačko-klarijanske karizme, nego želim osobito naznačiti plodnost života življenog po Evanđelju Gospodina našega Isusa Krista. U hodu povijesti i u stalnom zalaganju da je obnove, naime, upravo su «sveti, vođeni svjetlom Božjim – kao što reče Benedikt XVI. na audijenciji 13. siječnja 2010. godine – istinski obnovitelji života Crkve i društva. Učitelji riječju i svjedoci primjerom, oni umiju promicati postojanu i duboku crkvenu obnovu jer su oni sami duboko obnovljeni, i u dodiru s istinskom novošću: nazočnošću Božjom u svijetu. Ta utješna stvarnost, tj. da se u svakoj generaciji rađaju sveti i nose kreativnost obnove, trajno prati povijest Crkve usred žalosti i negativnih aspekata njezina hoda. Vidimo, naime, stoljeće po stoljeće, kako se rađaju i snage reforme i obnove, jer je novost Božja neumoljiva i uvijek daje novu snagu da se napreduje».

Draga braćo i sestre, želio bih ostaviti vas s dvije misli Kamile Battiste koje su me osobito dirnule. Komentirajući velike kušnje koje je proživjela, napisala je s uvjerenjem: «Blaženo ono stvorenje koje zbog nijedne kušnje ne napušta započeto dobro!»

S druge strane, narasla u duhovnosti uzvratanja tako dragoj Franji, Kamila je molila: «Daj da ti uzvratim ljubav za ljubav, krv za krv, život za život». Sve je to primjer vjernosti i ustrajnosti u dobru i življenja u logici potpunoga dara cijele sebe Onomu koji ju je prvi ljubio.

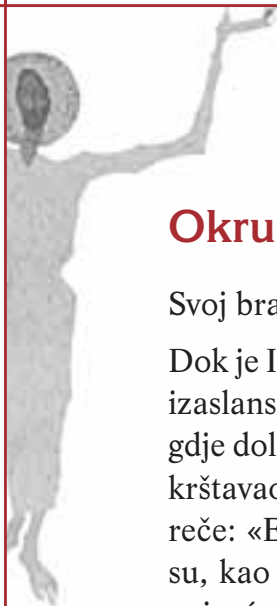
Braćo i sestre, budimo sveti kao što je On svet! Svetost je najviši poziv kojemu može težiti jedan muškarac, jedna žena. Svetost je naš poziv.

Vaš brat, ministar i sluga

Camerino, 5. srpnja 2010.

Fra José Rodríguez Carballo, *ofm*
Generalni ministar

Prot. 101198

Okružno pismo o. Provincijala

Svoj braći u domovini i u inozemstvu!

Dok je Ivan Krstitelj u Betaniji, s onu stranu Jordanu krštavao, među raznim izaslanstvima i farizejima koji su mu dolazili, jednoga dana Ivan vidje i Isusa gdje dolazi k njemu (Iv 1, 28-29). I sutradan je Ivan stajao na istome mjestu i krštavao, a Isus je i toga dana ponovno tuda prolazio. Kad ga je Ivan opazio, reče: «Evo Jaganjca Božjeg» (Iv 1, 36). Tu Ivanovu izjavu i priznanje čula su, kao i svi ostali, i dvojica njegovih učenika koji se potom oprostiše od najvećega «između rođenih od žene» (Mt 11, 11) i pođu za Isusom. Kad mu se približiše, upitaše ga: «Učitelju, gdje stanuješ?» (Iv 1, 38).

Zasigurno je to jednostavno pitanje dvojice smetenih mladih ljudi, koji ne znaju kako drugačije otpočeti razgovor, ostalo neizbrisivo i trajno prisutno u njihovu sjećanju. Toliko neizbrisivo da su taj upit i taj nezaboravan dan, kada su po prvi put susreli Isusa, našli mjesta u kasnijem osvrtu ostarjelog apostola. Isusov odgovor: «Dođite i vidjet ćete» (Iv 1, 39), razgalio je njihovu dušu i oni pođoše za njim i vidješe gdje stanuje te taj dan ostadoše kod njega; «bila je otprilike deseta ura» (Iv 1, 39). U učeniku kojega je Isus ljubio taj prvi susret s Isusom ostao je toliko upečatljiv i prisutan da se on i u poodmakloj dobi sjećao da je «bila otprilike deseta ura», a to je otprilike četiri sata poslije podne. Od te prve ure pa nadalje za tu dvojicu prvih učenika otpočelo je zajedništvo i ujedinjenost života s Isusom Kristom.

Dvanaest stoljeća kasnije, Franjo iz Asiza, sin trgovca Petra Bernardonea i francuske plemkinje Ivane Pike, našao se u sličnoj situaciji. Iako Franjo nije bio jedinac u svojih roditelja, nema dvojbe da je bio njihov mezimac, jer bijaše simpatičan dječak koji je imao vedrinu duha, a uz to je posjedovao i talent spretnog trgovca. Toma Čelanski, prvi Asižaninov životopisac, veli da je Franjo bio majstor u zarađivanju novca. Pa ipak, spretnom majstoru nedostajala je bitna oznaka trgovačkog kodeksa, a to je štedljivost. Jer Franjo je novac doslovno rasipao. Zanimljivo je da ljudi koji se mogu kupati u vinu redovito nisu pijanice, a oni koji mogu tako reći ležati na novcu nisu uvijek i srebroljupci.

Zanosan i bogat, bezbrižan i vedar, pristupačan i svakome drag, Franjo je, nikakvo čudo, postao vođom otmjene asiške mladeži. Izvrstan pjevač i otmjeni gospodin s glazbalom u ruci često je s prijateljima uljepšavao večeri na središnjem asiškom trgu i budio snove pod prozorima asiških ljepotica. Naravno, nije to bila neka iskvarena skupina niti je Asiz bio Babilon, kako to sugerira zajedljivi Čelano. Bila je to mladenačka nekonvencionalnost i sloboda u kojoj, kao i svagdje, živi i opasnost zla. Iako Franjo u svojoj Oporuci izričito spominje vrijeme kad je, kako veli, živio u grijehu, ipak je

sigurno da je ta izjava više plod svetačke zrelosti nego neke njegove «toliko grešne» realnosti, jer on u svom životu nikada nije doživio onakav lom kakav su, primjerice, imali Pavao i Augustin; njegov životni put od početka je bio dosljedan i logičan.

S vremenom je u njemu prestajao zanos za trgovinom, a rasla želja za viteštvom i slavom, što je bila goruća želja ondašnjih mladića. No, s tim su snovima redovito pristizale i razne bolesti koje bi Franju uvijek ozbiljno zamislile. I nakon jedne vojne protiv uzurpatora carskoga prijestolja u južnoj Italiji, u Spletu ga je dočekalo iznenađenje – spopala ga je žestoka groznica tako da nije moga naprijed. Drugi su sjeli u sedlo i odjahali, a on je ostao. Snovi o viteštvu i slavi rasplinuše se kao svileni oblaci.

Vrativši se kući počeo je više moliti, povlačiti se na osamljena mjesta i moliti. Nekoć bučan smijeh i veseli pjev pod asiškim prozorima ustupio je mjesto ozbiljnijim mislima. Maštanja o viteštvu i slavi zamijenile su misli na Stvoritelja. U njegov život ozbiljno se upleo Bog i Božja milost otpočela je svoje djelo. Sve što je do tada činio, maštao i poduzimao učinilo mu se lijepom varkom, ljupkom prolaznosti i beskorisnom taštinom. Nametnuo mu se spontani zaključak da je život vezan uz neke druge sadržaje koje on trenutačno ne razumije, ali ih i ne odbija. Tako je otvoren put prema novom idealu.

Na tom putu, Pavlovom terminologijom kazano, svlačenja staroga i oblačenja novoga čovjeka, Franjo je živio s pitanjem dvojice učenika: Učitelju, gdje stanuješ? Uskoro je to i doznao. Providnost ga je dovela u crkvicu sv. Damjana u podnožju Asiza u kojoj je s križa čuo Kristov nalog: Idi, Franjo, i popravi moju kuću! Je li se taj Isusov nalog odnosio na opću Crkvu i ne baš pohvalno stanje u njoj, što zastupaju jedni ili samo na crkvicu sv. Damjana, kako tumače drugi, posve je nebitno. Bitno je to da mu je Krist u toj crkvici kazao ono što je htio i Franjo je to izvrsno razumio.

Nakon toga kolebanja više nije bilo. Franjo je bio na čistu: doznao je gdje Učitelj stanuje i što traži od njega. Poslije toga više nije trebao ni kuće, ni odjela, ni stalnog sjedišta, ni boravišta. Otada je potpuno pripadao Bogu, kao što zvijezde pripadaju nebu. Bog mu je bio dosta i jedina njegova želja bila je služiti Učitelju u punoj slobodi u kojoj duša radi Boga driješi konop od najdraže obale te presijeca sve veze i obzire. Franjina ljubav, njegov plan i glavni interes od tada je postao samo i jedino Bog, kojega je on najzornije prepoznavao u siromašnima, a takvih je u to vrijeme bilo kamo god se makneš. I ta ga je «objava» potpuno ispunila radošću kojom je klicao: «Ovo hoću, ovo tražim, ovo žudim izvršavati svim srcem» (1 Čel 22).

Draga braćo! Generalni definatorij, kojega je izabrao Duhovski kapitul 2009. godine, izradio je i objavio opće smjernice za animiranje braće u

slijedećih šest godina, u kontinuitetu s projektom Milost početaka. Plod toga razmišljanja je dokument «Ponovno krenuti od Evanđelja. Smjernice za animiranje u šestogodištu 2010. – 2015». Projekt sadrži tri etape: živjeti dar Evanđelja (godine 2010. – 2011.), uzvratiti dar Evanđelja (godine 2012. – 2013.) i preutemeljiti naše prisutnosti (godine 2014. – 2015.).

Prva etapa toga projekta o kojoj se sve jedinice Reda trebaju 2010. – 2011. pozabaviti nosi, dakle, okvirni naslov: živjeti dar Evanđelja. Kako sam i najavio na proslavi Dana Provincije na Visovcu u srpnju ove godine, provincijsko Vijeće za duhovni život izradit će program u skladu sa smjernicama Reda za ovo dvogodište (2010. – 2011.), kako bi sva braća u ovom dvogodištu na različite načine imala mogućnosti promišljati o najvećem daru kojega smo primili: Evanđelju Isusa Krista, Sina Božjega; daru koji je promijenio život apostola i Franje Asiškoga, koji mijenja život svakoga od nas. «Siromašak je samoga sebe potpuno shvatio u svjetlu Evanđelja», podsjetio je papa Benedikt XVI. Nije li to putokaz i njegovim sljedbenicima u današnjem vremenu? Mi možemo oklijevati i kalkulirati, ali Evanđelje ne vara! Ono uvijek ostaje isto, jer je i Krist jučer i danas isti; ono uvijek ostaje dar, Radosna vijest i Riječ Božja, koja ima snagu i može preobraziti svako naše redovničko i svećeničko, provincijsko i crkveno nastojanje.

«Učitelju, gdje stanuješ?», bilo je pitanje prve dvojice Isusovih učenika, sv. Franje i mnogih drugih svetaca. Njegov odgovor jučer i danas isti je: «Dođite i vidite» - prebivam u svojoj riječi, stanujem u Evanđelju kojeg sam vam navijestio; tu je moje mjesto i tu ćete me naći. I svi koji su ga iskreno tražili tu su ga i našli.

Draga braćo! Krist jučer i danas i uvijek isti je. Franjo jučer, danas i uvijek isti je. I zbog toga će uvijek imati puno poštovalaca, ali teško da će ikada imati dovoljno nasljedovatelja. Štofa i materijala za fratarske habite, pasce i sandale na svetotržju uvijek će se naći, ali Franjina ideala i vjere, duha i karizme sve teže. Unatoč krizi sa zvanjima, ipak i danas ima puno samostana i franjevačkih ustanova – u našoj Provinciji također – ali ima li u njima franjevaca koji su sine glossa, bez ikakvih inačica, suvišnih tumačenja i uvjeta spremni «obdržavati sveto Evanđelje Gospodina našega Isusa Krista živeći u poslušnosti, bez vlasništva i u čistoći», kako nalaže prva rečenica Prvog poglavlja našega Pravila. Kao poglavaru i jednom od njegovih sljedbenika potpuno mi je svejedno bi li se Franjo i danas popeo na krovove naših samostana, kao što je to učinio u Bologni, i bi li počeo bacati crjepove s njih jer mu se činilo da je gradnja bila raskošna. Ali nikako mi ne bi bilo svejedno kad bi i danas morao bježati na La Vernu zbog toga što mu se čini da su mnogi zaboravili na Evanđelje pa više i ne znaju gdje Učitelj stanuje te više ne slijede zacrtani, što više zavjetovani, ideal.

U želji da nam ovo dvogodište, s temom živjeti dar Evanđelja, svima pomogne da otkrijemo gdje Učitelj stanuje i prebiva; u težnji da manje deklarativno, a više stvarno i životno «obdržavamo Evanđelje Gospodina našega Isusa Krista živeći u poslušnosti, bez vlasništva i u čistoći»; u čežnji da nam fratarski habit ne služi kao suvenir da Franju poštujemo, nego isključivo kao odijelo u kojem ga u svim krepostima nasljeđujemo; u nakani da nas Asižaninova gesta u Bologni manje zamisli, a ona s La Verne dublje zabolji; u molitvi da živeći dar Evanđelja i mi danas, pojedinačno i skupno, s Franjom možemo reći: «Ovo hoću, ovo tražim, ovo žudim izvršavati svim srcem», na sve vas, draga braćo, u domovini i inozemstvu zazivam Božji blagoslov, za sve vas molim i utječem se Presvetoj Djevici, Kraljici Franjevačkog reda, da vas prati i zagovara u svim vašim plemenitim željama i pothvatima.

Fra Željko Tolić, *provincijal*

Izveštaj sa sastanka Provincijskog definatorija održanog u Splitu 15. rujna 2010.

Sastanak Provincijskog definatorija održan je u samostanu *Gospe od Zdravlja* u Splitu 15. rujna 2010. godine.

Dnevni red je prihvaćen kako slijedi:

1. Primjedbe na zapisnik
2. Izveštaj o. Provincijala
3. Pristigli dopisi
4. Razno

Nakon prihvaćanja zapisnika od 15. lipnja i izvještaja o. Provincijala, kojega je podijelio na: bolesna braća, odgojni zavodi, duhovni život, pastoralni rad i graditeljske aktivnosti, pristupilo se pristiglim dopisima. Svi su dopisi pročitani i razmotreni.

Nakon toga su učinjene personalne promjene kako slijedi:

Fra Ante Akrap	- razrješuje se službe domagistra bogoslova;
Fra Marko Babić	- imenuje se duhovnikom bogoslova;
Fra Nedjeljko Čarapić	- imenuje se diskretom samostana <i>Gospe od Zdravlja</i> u Splitu;
Fra Ante Čovo	- razrješuje se službe nastavnika na KBF Sveučilišta u Splitu te se predlaže za službu župnog vikara u Župi <i>Gospe Sinjske</i> u Sinju;
Fra Mladen Marić	- razrješuje se službe dušobrižnika u HKM u Stuttgartu-Centrum te se predlaže za službu župnog vikara u Župi sv. Ilije u Metkoviću;
Fra Stipe Nimac	- imenuje se domagistrom bogoslova;
Fra Josip Sušić	- imenuje se vikarom i ekonomom samostana MBL u Zagrebu;
Fra Zvonko Tolić	- razrješuje se službe profesora na <i>Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji s pravom javnosti</i> u Sinju te se imenuje dušobrižnikom u HKM u Stuttgartu-Centrum.

Sastanak je završio 15. rujna 2010. u 20⁴⁰ sati.

Sjednica Južnoslavenske konferencije provincijalnih ministara OFM

Mostar, 22. lipnja 2010.

U Franjevačkom samostanu u Mostaru održana je 22. lipnja 2010. godine redovita sjednica JKPMOFM na kojoj su bili nazočni svi provincijalni ministri. U radu sjednice je sudjelovao i naš generalni definator fra Ernest Siekierka koji je za ovu prigodu došao iz Rima.

Sa sjednice donosimo ono što može i treba zanimati svu braću naše Konferencije.

1. Događanja u našem Redu

Fra Ernest Siekierka, generalni definator, zahvalio je na pozivu i pozdravu i izvijestio braću o najvažnijim zbivanjima u našem Redu.

Najprije je predao dekret potvrde Statuta naše Konferencije, a onda je podsjetio kako Generalni ministar želi u ovom šestogodištu posjetiti sve provincije Reda i to tako da uvijek spoji po dvije susjedne provincije zajedno. Kako je jedan od naloga Generalnoga kapitula 2009. godine bio taj da Generalna uprava treba susresti sve konferencije provincijalnih ministara, za našu Konferenciju predviđen je takav susret u 2011. godini. Na Generalnom kapitolu bilo je puno govora o potrebi solidarnosti, ne samo materijalne nego i što se tiče osoblja. Stoga prenosi molbu Generalnog definatorija da provincijalni ministri to imaju na umu. Zahvalio je na iskazanoj solidarnosti prema braći u potrebi, napose na Haitima.

Fra Ernest je obavijestio da su imenovali i nova povjerenstva. Jedno je Povjerenstvo za promjene struktura, kao što su broj i način izbora generalnih definatora. S njihovim prijedlozima će se ići na sljedeće Plenarno vijeće Reda i onda izravno na Generalni kapitul gdje bi se samo glasovalo. U to povjerenstvo iz naše Konferencije je imenovan fra Viktor Papež, bivši slovenski provincijalni ministar. Drugo povjerenstvo treba proučiti stanje u Redu i to do 2012. godine. U Povjerenstvo za kontemplativnu dimenziju iz naše Konferencije imenovan je fra Mihael Vovk, član Slovenske provincije.

Zahvalio je što je Konferencija napokon izabrala svog delegata za susret odgovornih za PMOS. Fra Mijo Džolan, koji je bio vrlo aktivan na susretima, pokazao se kao prava osoba za to.

Fra Josip Sopta, predsjednik Konferencije, zahvalio je Generalnom definatoru na obavijestima i upoznao braću da će susret naše Konferencije s Upravom Reda biti od 19. do 23. studenoga 2011. u Splitu, u Franjevačkom klerikatu (Trstenik).

2. Izvješće sa susreta predsjednika konferencija u Rimu i druga izvješća

Fra Josip Sopta izvijestio je o nedavnom susretu predsjednika konferencija koji je bio u Rimu od 17. do 19. 5. 2010. godine. Bilo je prisutno 12 predsjednika i kustod Svete Zemlje. Ti će susreti, koji su do sada bili svake treće godine, od sada biti svake godine jer se želi dati veća važnost konferencijama.

U svom govoru Generalni ministar je pozvao sve jedinice Reda i svu braću da ponovno krenemo od Evanđelja ususret novim zadaćama. Ukorijenjeni u vjeri moći ćemo uvijek pronalaziti nove i valjane odgovore na nove izazove. Zbog smanjenja broja braće svakako treba misliti na preustroj naših zajednica da budemo djelotvorniji. Zatražio je da se posebna pozornost posveti slučajevima *graviora delicta*, ali isto tako da se odlučno i pažljivo upozorava na sve vrste ovisnosti među braćom. Naš Red ima najviše izlazaka i sve više se smanjuje. Očito je da nešto s početnom i trajnom formacijom nije u redu. Stoga traži da se tome na razini provincija i na razini konferencija posveti još veća pozornost.

Odlučno je zatražio da se odgovorno prihvati ostvarivanje naloga našega Generalnog kapitula 2009. godine, osobito naloga br: 8 (*Konferencije trebaju izraditi projekt formacije gvardijana i predstaviti ga Generalnom definatoriju*); br. 9 (*Osnovati školu molitve u provincijama ili barem unutar konferencije*); br. 12 (*Studij o stanju Reda u što treba uključiti i konferencije koje svoje prijedloge trebaju dati do 2012. godine*); br. 54 (*Potreba trajne formacije i transparentnost u pitanjima financija*). Podsjetio je da kapitul traži da se više pozornosti posveti slavlju Porcijunkulskog oprosta i 25. obljetnici Duha Asiza (27. 10. 2011.).

Nakon toga je fra Josip podnio izvješće o glavnim odlukama i aktivnostima Konferencije u prošlom trogodištu. Bilo je puno toga, ali sigurno je najznačajnije bilo zauzimanje u organiziranju i ostvarivanju proslave 800. obljetnice Reda. Prevodili smo i tiskali na vrijeme, među prvima u Redu, sve važnije dokumente Reda. Ostvareni su i neki zajednički projekti poput Franjevačkoga biografskog leksikona, u tijeku je prijevod Franjevačkih izvora. Sve je to u sklopu VFZ-a, ali uloga naše Konferencije svakako je u tome veoma značajna, izvijestio je fra Josip. Na to su se nadovezali drugi provincijalni ministri s izvješćima o aktivnostima na području života i poslanja za koje je svaki pojedini zadužen.

Fra Željko Tolić izvijestio je o **formaciji i studijima**. Redovito se organizira zajednička priprema za svečane zavjete, a u posljednje vrijeme to se čini zajedno i s ostalim ograncima Franjevačkog reda. To ide vrlo dobro i magistri žele da se s tom praksom nastavi. Organiziran je i susret odgajatelja i odgajanika s Generalnim ministrom i Generalnim tajnikom za formaciju

i studije u Šibeniku. Rekao je da je to bilo vrlo dobro organizirano i da to može biti uzor i za sljedeće slične susrete. Možda bi se to moglo ponoviti 2012. godine u prigodi 800. obljetnice dolaska sv. Franje u naše krajeve. Tada treba učiniti nešto i za ostale kategorije braće. Što se tiče izrade našeg *Ratio formationis franciscanae* prevedeno je ono što su braća u Sloveniji napravila i to sada treba prilagoditi našim prilikama, a potom tiskati.

Fra Ivan Sesar je izvijestio o radu **FSR-a i Frame**. Rekao je da Frama dobro radi. On je više upućen u prilike u BiH i raduje se što je sve više framaša koji na kraju framaškoga iskustva žele nastaviti živjeti franjevačku duhovnost u FSR-u.

Fra Željko Železnjak, zadužen za **pastoral zvanja**, koji je prije bio zadužen za karitativno djelovanje na razini Konferencije, ponovno je istaknuo kako je šteta što nismo zabilježili sve ono što su naša braća za vrijeme Domovinskog rata i poraća učinila na karitativnom području.

Čim mu je povjereno područje pastoral zvanja (u studenom 2009. godine u Splitu), kontaktirao je odgovorne u svakoj provinciji i s njima upriličio susret 27. 1. 2010. godine. Predlažu kao koordinatora provincijskih promicatelja zvanja fra Milana Krištu iz Provincije sv. Ćirila i Metoda. Drugi susret su imali u veljači i odlučili su tiskati materijale za dan duhovnih zvanja «Tjedan molitve za duhovna zvanja, 19.-25. travnja 2010.». To su na vrijeme poslali svoj braći i nada se da im je to koristilo.

Najesen će opet imati susret i onda će zacrtati dugoročni plan rada na promicanju zvanja. Fra Lovro Gavran, zadužen je za **misije i evangelizaciju** na razini Konferencije (taj zadatak je dobio u studenom 2009. godine u Splitu). Dok je bio u Rimu na sastanku novoizabranih provincijalnih ministara u siječnju ove godine, vidio je spremnost generalnih tajnika za formaciju i studije, te za misije i evangelizaciju, braće Rodrigueza Vidala i Massima Tedoldija, da dođu k nama i da susretnu naše provincijske tajnike za ta područja. Taj susret je uspješno ostvaren u Sarajevu od 25.-26. svibnja 2010. godine. I generalni tajnici, kojima je to bilo prvi put da su negdje bili zajedno s tajnicima tih područja neke konferencije, istakli su koliko je važno surađivati i oba ova područja djelatnosti povezati.

3. Izbori - Budući da je istekao mandat predsjedniku, dopredsjedniku i tajniku Konferencije trebalo je izabrati braću za te službe. Za sljedeće trogodište provincijalni ministri su izabrali kako slijedi:

- fra Željka Tolića za predsjednika,
- fra Lovru Gavrana za dopredsjednika i
- fra Nikolu Vukoju za tajnika.

4. Drugi izbori i imenovanja

Provincijski tajnici za misije i evangelizaciju, na prijedlog fra Lovre Gavrana da međuprovincijski tajnik bude iz one provincije iz koje je provincijal zadužen za to područje, predložili su fra Matu Topića, provincijskog tajnika za misije i evangelizaciju iz Bosne Srebrene. Provincijali su prihvatili taj prijedlog i imenovali fra Matu Topića na tu službu.

Kako će u listopadu ove godine biti Međunarodno vijeće za misije i evangelizaciju (CIME) u Rio de Janeiru (Brazil), trebalo je izabrati delegata naše Konferencije. Na prijedlog fra Lovre Gavrana imenovan je fra Pero Vrebac.

Kako provincijski tajnici za formaciju i studije nisu još nikoga predložili za međuprovincijskoga tajnika, odlučeno je da ih fra Željko Tolić što prije sazove kako bi predložili kandidate za tu službu.

Na prijedlog provincijskih promicatelja zvanja za koordinatora je imenovan fra Milan Krišto, član Provincije sv. Ćirila i Metoda.

Kako je fra Željko Tolić izabran za predsjednika Konferencije, fra Jozo Sopta je zadužen za formaciju i studije na razini Konferencije.

5. Prijevod i izdavanje GGSS i GGKK

Fra Nikola je izvijestio da su promjene GGSS već prevedene, pravnik je lektorirao tekst i uskoro će u tisak. Kad je riječ o GGKK čeka se novi čl. 168, jer samo je on promijenjen. Kad stigne iz Kurije, fra Nikola će ga prevesti i poslati u provincijalate. On se može jednostavno nalijepiti u dosadašnji tiskani tekst Konstitucija, jer bilo bi previše tiskati novo izdanje samo zbog jednoga promijenjenog članka.

6. Razno

Fra Željko Železnjak je svima zahvalio što su sudjelovali u slavlju prigodom 60. obljetnice misništva fra Bonaventure Dude, kad su bili s nama i Generalni ministar i fra Ernesto Siekierka. Ujedno je obavijestio da je fra Bonaventura imenovan i dopisnim članom HAZU.

Fra Jozo Sopta, dosadašnji predsjednik Konferencije, zahvalio je svima na suradnji kroz tri posljednje godine, napose tajniku fra Nikoli. Zahvalio je i Generalnom definatoru na brizi za Konferenciju.

Novoizabrani predsjednik fra Željko Tolić zahvalio je na povjerenju koje mu je iskazano izborom i zamolio za suradnju svu braću kako bi naša Konferencija ispunila svoju zadaću. Zahvalio je i dosadašnjem Predsjedniku, Dopedsjedniku i Tajniku i svoj braći. Posebno je zahvalio Generalnom definatoru i zamolio ga da prenese naše pozdrave Generalnom ministru

i braći u Kuriји. Zahvalio je i našem domaćinu fra Ivanu Sesaru i braći samostana u Mostaru, na čelu s gvardijanom fra Matom Dragičevićem, za bratsko gostoprimstvo.

I fra Ernest je zahvalio na pozivu na sjednicu, ali isto tako i na onom što Konferencija čini za cijeli Red. Čestitao je novoizabranima.

Na kraju je odlučeno da se pohodi konzula Republike Hrvatske koji nas je pozvao.

Fra Nikola Vukoja, *tajnik*

Fra Frano Laco dobio nagradu za životno djelo

Dugogodišnji odgojitelj i profesor na Franjevačkoj gimnaziji u Sinju te odgojitelj naraštaja sjemeništara fra Frano Laco dobitnik je ovogodišnje nagrade za životno djelo, koje mu je dodijelila uprava grada Ploča.

Naime, fra Frano je nakon odgojiteljske službe, od 28. lipnja 1996. do 6. studenoga 2009., djelovao u župi Plina Stablina, radeći na materijalnom i duhovnom dobru povjerenih mu župljana i drugih kojima je svesrdno pomagao. Ovo priznanje za nesebičan doprinos u izgradnji crkve u Plini Stablina i unapređenju duhovnog života Župe, uopće nije začudilo njegove prijašnje župljane, koji se rado sjećaju svoga vrijednog župnika i dobra koje je za njih činio.

Napustili Zajednicu

- Fra Vinko Radman Livaja, bogoslov prvog tečaja
 - Fra Krešimir Čikeš, bogoslov četvrtog tečaja
- Želimo im obilje Božjeg blagoslova u životu i radu.

XVIII. Obiteljski susret u Zaostrogu

Od 8. do 11. srpnja 2010. u Franjevačkom samostanu u Zaostrogu održan je XVIII. Obiteljski susret pod naslovom «Po zagovoru sv. Josipa, Gospodine, obnovi naše obitelji», na kojem su sudjelovali članovi HZBS, obitelji iz Hrvatske i BiH, zajedno s djecom. Djeca su ovaj put bila brojnija, njih 33, uz 20 odraslih i jednu trudnicu. Voditelj susreta bio je fra Miroslav Bustruc, župnik Bristovice i pučki misionar, OFM, organizatori dr. med. Danijela De Micheli Vitturi, spec. obiteljske medicine, djelatnica Obiteljskog savjetovišta pri Samostanu Gospe od Zdravlja u Splitu i fra Ivica Omazić, gvardijan Franjevačkog samostana u Zaostrogu. Kroz tri dana obitelji su kroz svakodnevno slavljenje mise, molitvu časoslova, euharistijsko klanjanje, razmatranje-duhovnu misao, molitvu krunice imali i mogućnost osobnog razgovora te zajedničko dijeljenje iskustava i dojmova.

Susret je započeo misom i zazivom Duha Svetoga. Evo nekoliko poticajnih razmišljanja fra Miroslava, koje su doprinijele ovoj duhovnoj obnovi obitelji: Bog nam želi dobro i kada to sami ne želimo. Duhovnost je razvijanje Božje milosti u nama. Što znači odmarati se bez Boga? Tko se umorio, znači da se nije susreo s Bogom. Razlika između Boga i božanstva je ta što se Bog žrtvuje za nas, a božanstvu se žrtvuje. Ne možemo se sami izliječiti. Naš Bog je Lijek i Liječnik. Čistoća je podloga za ljubav. Bog poštuje našu slobodu. Sebi je potrebno priznati da smo to što jesmo – stvorenja. Gospodin je naš izumitelj. Upitna je uporaba današnje medicine kada je u pitanju potpuno zdravlje. Važno je korigirati vlastitu sliku o sebi i svojoj «svetosti». Najvažnije pitanje na kraju života bit će »Jesmo li ljubili i kako smo ljubili?« Ljubiti znači podržavati život, a to je temeljno pitanje. Tragedija čovječanstva nije u zloći zlih, već u šutnji dobrih, koji šutnjom odobravaju zlo. Roditelji ne smiju donositi životne odluke umjesto svoje djece, nego za njih. Potrebno im je prirediti hranu, ali ne jesti je umjesto njih. U Križu je spas, jer je na njemu Spasitelj. Zablude su: Križ bez Isusa je patnja bez ljubavi. Isus bez križa, malo dijete bez zahtjevnosti i odgovornosti. Grijeh je uvijek zlo, makar uzima izgled dobra. Mnogi zanemaruju pogubnost grijeha. I najmanja snaga ljubavi veća je od najveće snage razaranja... Bog uvijek pravi unikate, a ne duplikate. Bog nam je bliži nego mi sami sebi. «Ono što ti jesi to je Božji dar tebi»(fra A. Antić). Sveci su razvijali svoju originalnost na zdrav način. Gospodin nas ljubi unatoč naše sebičnosti, on traži našu volju. Vjera je stvar odluke, ne osjećaja. Ima smisla ljubiti, biti dijete Božje, biti za Isusa. Život je dar koji nije dan, nego predan. Surađivati nam je s darom života.

Bez Boga ne znam tko sam. Nije bitno koliko dugo, već kako živim. Svi živimo jednako dugo, vječno. Bog je gospodar života. Potrebno je biti ne samo dobroćudan, već i ćudoredan, a to znači ispravljati ćud. Bog nas stvara originalom, grijeh kopijom, a obraćenje unikatom. Za duhovni život presudno je naše DA. Na nama je birati između remek-djela i remek-greške. Tko ljubi, taj je lijep i dobar. Tko mrzi, ružan je. Ljepota bez dobrote je zavodljiva. Bog je dobar i lijep. Marija je lijepa jer ljubi Gospodina.

U nedjelju 11. srpnja sudionici su zajedno sa župljanima Zaostroga slavili svetu misu, koju je predslavio fra Željko Tolić provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja Split, u koncelebraciji s fra Mladenom, bosanskim franjevcem. Pjevanje je predvodio zbor sastavljen od sudionika Obiteljskih susreta, među kojima su pjevači članovi župnih zborova. U homiliji, osvrnuvši se na nedjeljna čitanja, fra Željko je istaknuo tri dimenzije ljubavi. Na prvom mjestu ljubav prema Bogu, zatim prema bližnjemu, koja je jako zahtjevna, potrebno je bližnjega ljubiti kao sebe, ni više, ni manje i treće ljubav prema domovini, koja je potrebna za opstanak na ovim krajevima.

U nedjelju nakon ručka djeca su pod vodstvom katehisticke Darije Mladin, u botaničkom vrtu izvela igrokaz «Pomazanje kralja Davida». Radost sudjelovanja su pokazali i najmlađi sudionici susreta kroz uloge koje su vješto odigrali. Na kraju okrijepljeni duhovno i tjelesno, sudionici, obogaćeni duhovnom obnovom i druženjem, razišli su se sa željom da se nađu na jednom od sljedećih susreta.

Hvala voditelju susreta fra Miroslavu Bustrucu i gvardijanu fra Ivici Omaziću, što je još jednom svojom velikodušnošću i ljubavlju prema životu pružio radost djeci i odraslima.

Danijela De Micheli Vitturi

Proslava svećeničkog ređenja

Proložac, 5. srpnja - Svećenici Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja zaređeni 1997. godine misnim su slavljenjem koje je predvodio fra Stjepan Čovo, nekoć profesor i odgojitelj slavljenika 5. srpnja t. g. proslavili svoj 33. svećenički jubilej u crkvi Srca Marijina u Bušanjima, župa Proložac kod Imotskoga, na domak Zelenog jezera u živopisnom kanjonu Badnjevice. Fra Ante Madunić, župnik domaćin i slavljenik radosno je prihvatio kolege i zaželio im dobrodošlicu u želji da se njihovo zajedništvo uvijek produbljuje u čvrstoj postojanosti vjere i bratskog zajedništva.

Slavlje se odvijalo u ozračju molitve i sabranosti, daleko od svijeta. Zato je i izabran tihi kutak samoće u malenoj crkvi i bujnom zelenilu prirode da u tišini zahvale Bogu na daru svećeništva i da lakše međusobno podijele osjećaje bratskog druženja. Predvoditelj misnog slavlja, među ostalim, evocirao je vrijednost svećeništva: »Kroz proteklu godinu, koja je bila posvećena svećeniku, slušali smo teološke sadržaje o svećeništvu, o karakteru, važnosti i poslanju svećenika. Mnogi su svećenici govorili o sebi i svom putu ka svećeništvu. Najviše su govorili o svećeničkom radu, predanosti, uspjehu i ustrajnosti. Svjetska je javnost, nažalost, iznosila zamagljene poglede i tamne strane pojedinih svećenika koje nisu išle za tim da pomognu svećeničkom popravku nego da ocrne svećenike i svećenički poziv. Vi ste ponosni što ste ostali vjerni svom svećeništvu! Svaki od vas ima svoju svećeničku povijest duboko utkanu u nutrinu vlastitoga srca. Krist vas je kao i apostole nazvao: »prijateljima« (Iv 15,15). O tom biste prijateljstvu mogli govoriti i svjedočiti kroz protekli svećenički život. I ovaj je susret svjedočanstvo vašega svećeničkog življenja i opredjeljenja, duboka brazda zaorana u tkivo srca i duše, potpomognuta milošću jer ste se odlučnom voljom opredijelili da vjerno služite Gospodinu, da budete i da ustrajete biti svećenici. Kroz svoj svećenički život niste zatvarali oči pred poteškoćama, niti ste se udaljavali od povjerenog stada, s njime ste dijelili svijetle časove zanosa i milosti da biste mogli podnositi sivu svakidašnjicu posutu izazovima i iskušenjima. To ste mogli činiti jer ste bili ukorijenjeni u onome koji vas je ljubio i krijepio «.

Završavajući misno slavlje predsjedatelj im je istakao riječi sv. Petra Krizologa koje je on uputio svećeniku: »Nemoj ispuštati što ti je dala i dopustila božanska vlast. Obuci haljinu svetosti. Pripaši se pojasom čistoće. Neka Krist bude na pokrivalu tvoje glave. Neka križ čvrsto stoji i bude zaštita tvog čela. U svom srcu razmišljaj o tajni božanske mudrosti. Pali stalno miomirisni tamjan molitve. Čvrsto prihvati mač Duha. Nek ´ tvoje srce bude žrtvenik. I tako bez bojazni predaj svoje tijelo Bogu za žrtvu«. Slavljenici su dugo ostali zajedno u ozračju franjevačkog veselja i zajedničke pjesme, slaveći Boga u divnoj prirodi Gornjeg Prološca.

(S.Č.)

Susret kolega sa gimnazije iz Sinja 1954.

Seonica/Tomislavgrad.- Dana 6. srpnja 2010. misnim slavljem koje je predvodio o. fra Ante Perković, franjevac Franjevačke provincije iz Hercegovine, svećenici iz triju franjevačkih provincija Mostara, Splita i Zadra

upriličili su svoj godišnji susret u župnoj crkvi u Seonici kod domaćina o. fra Dinka Maslaća i obnovili zajedničke dane svoga školovanja. U danima njihove formacije bili su zajedno u franjevačkom sjemeništu u Sinju 1954. godine, a kasnije ih je život odveo u raznim pravcima, ali nije prekinuo njihovu povezanost i bratske susrete. Njihov je razred tada pred novicijat brojio 36 učenika iz kojeg je postalo 20 svećenika. Njima se pridružio i dr. Darko Šošić, stomatolog kolega iz gimnazijskih dana. Istina, svi sabrani u zajedništvu toga dana nisu zajedno postali svećenicima, radi ondašnjih prilika, ali ih je uvijek nešto vezalo da su se osjećali kao cjelina, jedan razred koji se treba svake godine sastajati i gajiti bratsko zajedništvo koje je davno postavljeno u njihovu usmjerenju. Oni su Bogu zahvalni za dar svećeništva. Predvoditelj misnog slavlja uveo je kolege u veličinu Božje ljubavi i njegova dara koji im je dao da su postali svećenici i ustrajali u svećeništvu. Pjesma je bila odraz njihova srca, a latinski Kyrie (Gospodine smiluj se) povratio ih je u dane mladosti i svećanih liturgija na latinskom jeziku. Predvoditelj je održao razmatranje-homiliju koja je iznijela bogatstvo svećeništva i svećeničkog poslanja, ali ih je upozorio na današnje životne poteškoće. »U godinama u kojima se sada kao svećenici nalazimo, potrebno je skrenuti pozornost da nas sve češće posjećuju ljudske slabosti: bolest, nemoć ili samoća. Danas nam je potrebna posebna snaga Božja da nosimo svoj križ za kojim smo uvijek išli i koga smo propovijedali. Danas ga trebamo velikodušno nositi jer je križ danas naš česti životni pratilac. Ne možemo ga nositi sami, potrebna nam je pomoć Otkupitelja koja nam je došla s križa«. Još je istakao: »Mnogi vjernici, djeca, mladi i odrasli, stari i bolesni svjedočili su isplativost vašega svećeništva, jer ste ih tražili da ne zalutaju u bespućima života i oni su za vama čeznuli. Vi ni danas ne odustajete od toga zacrtanog puta da s bilo kojim kategorijama vjernika a i nevjernika, zaspalih ili umornih u želji da se probude, date dio sebe i svoga vjerničkog i svećeničkog svjedočanstva«. Naši pokojni profesori i odgojitelji našli su se u mislima i zajedničkim molitvama slavljenika kao i njihovi roditelji i dobročinitelji. Na koncu misnoga slavlja izvršen je čin posvete svećenika Bezgrješnom Srcu Marijinu, uzet je obrazac koji je molio papa Benedikt XVI. 12. svibnja 2010. u Fatimi, a pred okupljenim kolegama izgovorio o. Bernardin Vučić.

Bratsko druženje iza misnoga slavlja bilo je u ozračju tjelesne okrjepe i bratskih uspomena. Obilazak župa duvanjskog kraja, samostana u Tomislavgradu i duhovnoga karmelićanskog centra Svetog Ilije Tišbijca na Buškom jezeru, popunili su sadržaje toga dana koji će se pamtili do drugog susreta kod nekog od kolega, dok ih još Gospodin drži na ovom svijetu.

(S.Č.)

Zahvala braći svećenicima za ispovijedanje za Veliku Gospu u Sinju

Uz sv. misu, ispovijedanje je središnji sadržaj mnoštvu hodočasnika. Ispovijedanje je zahtijevan sakrament. Za Veliku Gospu u Sinju izuzetno zahtijevan zbog mnoštva vjernika. Mnogima je ispovijedanje za Veliku Gospu sastavni dio ustaljenog ritma ispovijedanja. Mnoge pojedince to ozračje «ohrabri» da se ispovijede nakon desetaka godina neispovijedanja.

To je ono što mnogu našu braću svećenike iznutra «obvezuje» i daje izvanrednu snagu da satima ispovijedaju. Mnogi ispovijedaju dnevno više od 10 sati. Naravno, najveći broj ispovjednika potreban je i bude na raspolaganje na samu Svetkovinu kao i na vigiliju. Na hodočašću mladih također je potreban velik broj svećenika kao i tijekom devetnice i tjedan dana poslije Svetkovine. Kao ilustraciju te zahtjevnosti navodim praksu prema kojoj se na vigiliju Svetkovine ispovijeda do 22.00 sata, a već u tri sata ujutro počinje ispovijedanje na Svetkovinu i neprekidno traje do 22.00 sata.

Stoga svima koji su se stavili na raspolaganje za ispovijedanje u bilo kojoj mjeri najsrdačnije zahvaljujem. Zahvaljujem svima posebno i stoga što taj sakrament udjeljujemo prema evanđeoskoj uputi: «Besplatno primiste, besplatno dajte». Osim satisfakcije koja proizlazi iz Učiteljeva obećanja da će nam biti uzvraceno, nema ni jednog ispovjednika koji ne doživi i radost prepoznajući olakšanje na licima ljudi koji se ispovijede, od kojih neki to iskažu i riječima.

I ovim putem još jednom želim zahvaliti svoj braći za nesebičnu pomoć pri ispovijedanju jer bez tolikoga ispovijedanja i tolikog broja ispovjednika Velika Gospa u Sinju ne bi bila i ne bi mogla biti ono što ta Svetkovina brojnim vjernicima jest.

Naravno, brojne su druge službe u kojima su se braća nesebično angažirala, kojima također najsrdačnije zahvaljujem, ali ovom prigodom sam želio posebno istaknuti ispovjednike zbog važnosti tog sakramenta.

Fra Bože Vuleta, *gardijan*

Posjet Hrvatima u Mađarskoj

Visovački gardijan fra Mate Gverić, samostanski ekonom fra Stojan Damjanović i bivši visovački gardijan fra Žarko Maretić posjetili su Hrvate u mađarskom selu Dušnok koje se nalazi u mađarskom dijelu Bačke između gradova Baje i Kaloče.

Već četiri godine načelnik Dušnoka Petar Palotai sa svojim bližim suradnicima u proljeće dolazi na Visovac na duhovne vježbe. Prema pravilu „ora et labora“, s fratrima mole i obavljaju razne poslove na otoku ili na Remetiću u vrtu i masliniku. Na njihovu višekratnu molbu i pozive uzvratili smo posjet.

U četvrtak 19. kolovoza 2010. usput smo posjetili gradić Mohač i mjesto povijesne Mohačke bitke s Turcima 1526., na polju sasvim blizu sadašnje hrvatske granice gdje je izginulo mnoštvo hrvatskih vojnika. U petak se u cijeloj Mađarskoj pa tako i u Dušnoku slavio nacionalni i crkveni blagdan Sv. Stjepana, ugarskog kralja. U 10 sati u župnoj crkvi slavili smo sv. misu kao koncelebranti na mađarskom jeziku koju je predvodio župnik Ištvan. Vjernicu su zapjevali dvije hrvatske pjesme, a mi smo pročitali evanđelje na hrvatskom. Možemo spomenuti da župnik, Mađar, svake mlade nedjelje ima misu na hrvatskom, ali samo stalne dijelove mise, jer ne zna propovijedati na hrvatskom. Popodne smo prisustvovali otvaranju novoga dječjeg vrtića, staračkog doma i drvenog mosta preko mjesnog kanala. Sve smo to i blagoslovili na hrvatskom jeziku. Uvečer je uz rijeku (rukavac Dunava) održan kulturni program. Blagoslovili smo novi kruh i oganj na kome su pekli slaninu i kobasice. Zatim su mjesni KUD i njihovi gosti izvodili mađarske i hrvatske pjesme i plesove.

U subotu smo išli u Pečuh (Pecs), lijepi povijesni grad s mnogo kulturnih spomenika, znamenitih crkava od kojih je jedna bivša džamija, budući da su i u Mađarskoj Turci vladali oko 150 godina. Grad je pun hrvatskih tragova iz povijesti, a i sadašnjosti. Posjetili smo predsjednika Hrvatske državne samouprave gosp. Mišu Heppa koji nam je znalački i s oduševljenjem pričao o hrvatskoj prisutnosti u ovome gradu i ovome dijelu Mađarske. On tvrdi da su Hrvati naseljavali ovaj kraj i prije dolaska Mađara. Mnogi Hrvati su bili biskupi ove biskupije i nosioci kulturnog i vjerskog života ovoga kraja. Ovdje su studirali mnogi poznati Hrvati kao Šenoa i Krleža. Danas u Pečuhu postoje hrvatske odgojno-obrazovne ustanove, od dječjeg vrtića do gimnazije.

U nedjelju smo u Dušnoku slavili cijelu misu, tj. molitve, propovijed i pjesme na hrvatskom jeziku što se ovdje već odavno nije dogodilo. Crkva je bila puna vjernika (oko 300), skladno su pjevali i odgovarali ono što su znali. Svjesni smo da nas nisu sve razumjeli, ali su mnogi, osobito stariji, poslije mise rekli: „Mnogo vam hvala, dođite opet!“ Popodne smo bili u Kaloči (Kalocsa) na proslavi Dana biskupa Ivan Antunovića (1815.-1888.) koju je organizirala hrvatska manjinska samouprava grada Kaloče. Antunović je mnogo pridonio za vjersku i kulturnu prosvjetu hrvatskih Bunjevaca i Šokaca, osobito svojim novinama i molitvenicima koje je pisao i širio. U 15

sati smo bili u nadbiskupskoj riznici i glasovitoj biblioteci koja se zove po Hrvatu, nadbiskupu Adamu Patačiću (1716.-1784.). U 16,30 sati u dvorištu kulturnog centra više KUD-ova su izvodili hrvatske pjesme i plesove. U 17,30 sati u velebnoj baroknoj katedrali molili smo krunicu na hrvatskom jeziku, a u 18 sati imali smo sv. misu također na hrvatskom. Misu je predvodio mons. Andrija Kopilović, uz koncelebraciju nas dvojice i nekoliko mađarskih svećenika. Bilo je više od 500 vjernika. Poslije mise slijedilo je polaganje vijenaca kod spomen-ploče biskupa Antunovića.

Vijenac je položila hrvatska veleposlanica iz Pečuha gđa. Ljiljana Pancirov i više hrvatskih udruga. Kratko predavanje o životu i radu biskupa Antunovića održao je prof. Đuro Franković. Poslije toga nastavio se drugi dio kulturnog programa uz nazočnost mjesnog biskupa i mnogih uglednih gostiju.

U ponedjeljak su nas naši domaćini vodili na izlet na Balaton (Blatno jezero), taj navodni ostatak nekadašnjega panonskog mora, a danas srce mađarskog turizma. Brzim gliserom smo prešli na zapadnu obalu jezera i posjetili znameniti benediktinski samostan Tihany iz 11. stoljeća. U utorak smo, natovareni obilnim darovima pića i hrane, krenuli kući i za samo šest sati čiste vožnje došli u Stankovce.

FŽM

Proslavljen dan Hrvatske katoličke zajednice u Sindelfingenu

Hrvatska katolička zajednica Sindelfingen proslavila je Dan zajednice. Svečano misno slavlje na kojem je prisustvovalo oko tisuću vjernika u crkvi Presvetoga Trojstva u Sindelfingenu predvodio je voditelj zajednice fra Marinko Vukman.

Misnom slavlju pribivali su i generalni konzul Generalnog konzulata Republike Hrvatske iz Stuttgarta Ante Cicvarić, konzulica mr. Mirjana Božić i gradonačelnik Širokog Brijega Miro Kraljević. Fra Marinko je u uvodnoj riječi istaknuo kako svake godine ta zajednica na prvu nedjelju mjeseca srpnja slavi Dan zajednice. „Svake je godine ovo slavlje novo, jedinstveno i neponovljivo“. Fra Marinko je u propovijedi kazao kako je Kristova poruka aktualna u svakom vremenu pa i danas. „Svaki je radnik vrijedan svoje plaće, treba biti nagrađen za ono što radi, kako bi mogao ostvarivati svoje želje i planove, kako bi svaki član društva mogao biti zadovoljan. To bi trebalo biti aktualno i danas, ne samo u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini već i u cijelom svijetu. Zato Crkva ima pravo govoriti, a njezin glas bi se trebao još

više čuti. Znamo da traje svjetska kriza koja zahvaća i Njemačku, a i našu domovinu. Zato je potrebno još više govoriti o evanđeoskim vrijednostima. U našem društvu ima sve više neodgovornosti na poslu, što je često kod naših turističkih djelatnika. I sami imamo dojam, a to nam kažu i naši prijatelji Nijemci, kako se naši turistički djelatnici neprofesionalno odnose prema svome poslu. Ponekad se čini da hrvatski radnici olako shvaćaju svoja radna mjesta, pa čak i u ovo vrijeme krize, kada bi trebali biti zahvalni Bogu što mogu raditi i što imaju posao. Volio bih da i naši sindikati prihvate riječi današnjeg evanđelja“, kazao je fra Marinko istaknuvši kako je mir vrednota koju suvremeni čovjek danas sve manje ima, a kršćani su ljudi koji bi trebali donositi mir. „Svi koji traže mir bez Krista u velikoj su zabludi, na krivom putu. Odvažimo se biti Božji suradnici! Budimo i mi oni koji će raditi na izgradnji mira u sebi, u svojim obiteljima, na svome radnom mjestu, u svojoj domovini, a i u ovoj drugoj našoj domovini Njemačkoj i po cijelom svijetu!“

Euharistijsko slavlje uveličali su pjesmom članovi velikoga glazbeno-folklornog sastava HKUD-a „Željezničar“ iz Zagreba i zbor mladih „Salve Angeli“ iz HKZ Sindelfingen. Na orguljama je pratila s. Bernardeta Tomić koja je zajedno sa s. Bogoljubom Jurić i brojnim dragovoljcima sudjelovala u organizaciji slavlja.

Nakon misnog slavlja u dvorani zajednice priređen je besplatni objed za sve.

U programu su nastupili pjesmom i plesovima HKUD-a „Željezničar“ iz Zagreba, dječji, srednji i odrasli folklor zajednice, a učenici hrvatske dopunske nastave izveli su šaljivi igrokaz.

Adolf Polegubić

Oproštaj od pastoralnog suradnika Tome Tadića

Na svetoj misi 18.7.2010. u 15:00 sati u crkvi St. Johannes u Nürtingenu, hrvatske katoličke zajednice Esslingen, Nürtingen, Filderstadt i Kirchheim oprostile su se od svoga pastoralnog suradnika gospodina Tome Tadića.

Tomo Tadić je rođen 13.5.1944. u Vinici, župa Međugorje. Osnovnu školu pohađao je u Vinici i Čitluku, a klasičnu gimnaziju u Rijeci i Križevcima. Studij filozofije u Zagrebu, a bio je dio prve generacije Instituta za teološku kulturu laika. Nakon studija oženio se suprugom Mirom i radio u izdavačkoj kući Mladost. Mira je dobila posao u Istri u Bujama pa se odvojeni život pokazao težak, posebno kad se umiješao Centralni komitet pod čijim je pritiskom, a na nagovor svog prijatelja i svećenika pok. fra Nedjeljka Sliškovića napustio Hrvatsku i preuzeo službu u Pforzheimu 10.4.1978., gdje ostaje do 1982. godine. Nakon tri sina, koji su rođeni u Zagrebu, rodila se kći

Ana u Brettenu. Mira je otvorila privatnu zubnu ambulantu u Hülbenu pa je i Tomo krenuo za njom. 1.6.1983. prihvatio je službu pastoralnog suradnika u Hrvatskoj katoličkoj misiji Esslingen, gdje ostaje sve do 2010. kad odlazi u zasluženu mirovinu. Tomo je djelovao povremeno u sve četiri zajednice koje su poslije nastale – Esslingen, Nürtingen, Filderstadt i Kirchheim, ali ipak s posebnim naglaskom u Nürtingenu i Kirchheimu.

Uz Župnika fra Antu Buljana na oproštajnoj misi su sudjelovali svećenici fra Ivan Škopljanac Mačina - bivši župnik u ovim zajednicama, Martin Schwer – župnik u Nürtingenu, a poslije se pridružio i Franz Keil – voditelj naše zajednice i župnik u Kirchheimu. Uz mnoštvo naroda, folkloršaše obučene u narodne nošnje i zbor mladih, pjevanje je predvodio pastoralni suradnik gospodin Ivan Ivanković. Na kraju svete mise od gospodina Tadića, koji je djelovao na njivi Gospodnjoj 34 godine, od toga 27 godina u našim zajednicama, oprostili su se: Pfarrer Martin Schwer – u svoje osobno ime i u ime njemačkih zajednica te mu darovao sliku simbol crkve St. Johannes u Nürtingenu. U ime zajednica „Sv. Nikola Tavelić“ i „St. Ulrich“ iz Kirchheima od Tome se oprostio i darovao mu sliku križa iz crkve u Kirchheimu Pfarrer Franz Keil.

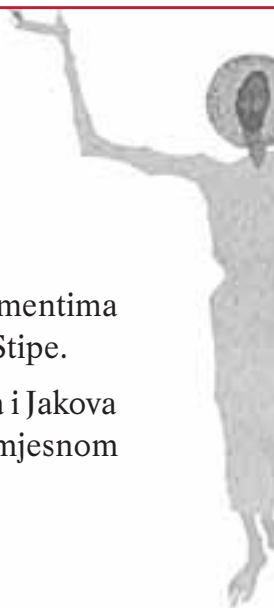
U ime hrvatskih zajednica „Bl. Alojzije Stepinac“ – Esslingen; „Bl. Ivan Merz“ – Nürtingen; „Kraljica Mira“ – Filderstadt i „Sv. Nikola Tavelić“ – Kirchheim, Tomi i njegovoj obitelji na žrtvi i ljubavi koju je pružio ovim zajednicama kroz 27 godina rada, zahvalio je fra Ante Buljan, župnik. Kao znak sjećanja na vrijeme provedeno u našim zajednicama Tomo je dobio prekrasan reljef „Auferstandener mit Thomas“ i monografiju „Lado-nacionalno blago“. Na kraju se i sam Tomo obratio prisutnima. Kroz oduševljenje i suze, zahvalio je svima i, kako nam Isus nalaže, zatražio oprostnje od svih za bilo koju pogrešku u svome ljudskom životu i radu u našim zajednicama.

Nakon svete mise druženje je nastavljeno u župnoj dvorani. Za vrijeme prigodnog programa na kojem su nastupili veliki i mali folklor naših zajednica iz Esslingena i Nürtingena, djeca s violinom i gitarama, od Tome su se oprostili predstavnici talijanske zajednice te Zvonko Matešić u ime zajednice u Nürtingenu i Petar Lovrić u ime zajednice u Kirchheimu i predali mu prigodne poklone. Tomu je posebno dirnula slika njegovih prvih prvopričesnika koje je vodio po dolasku u naše zajednice (1983. godine). Fra Ante i Fra Ivan Tomi su poklonili pršut i nakon toga je nastavljeno druženje uz piće, jela s roštilja, kolače koje su donijele vrijedne domaćice i kavu. Ekipa koja je radila s Tomom ostala je do kasno u noć pričajući dogodovštine iz Tomina života. Tomi smo poželjeli mnogo zdravlja, snage i ljubavi za daljnji život i rad. Bog ga blagoslovio i čuvao.

† Marija Bešlić

Dana 16. rujna 2010. u 87. godini života okrijepljena svetim sakramentima blago je u Gospodinu preminula Marija Bešlić, majka našega fra Stipe.

Misa zadušnica slavljen je u subotu 18. rujna 2010. u crkvi sv. Filipa i Jakova u Potravlju. Nakon sv. Mise obavljani su sprovodni obredi na mjesnom groblju.

ADRESAR FRANJEVAČKE PROVINCIJE PRESVETOGA OTKUPITELJA

PROVINCIJSKE USTANOVE

PROVINCIJALAT SPLIT

21000 SPLIT
Trg Gaje Bulata 3
Tel: 021/ 362-388 Provincijal
Tel: 021/ 348-182 Tajnik
Fax: 021/ 347-822
Tel: 021/ 362-649 Ekonom
Fax: 021/ 348-116
E-mail: provincijalat-franjevaca@st.t-com.hr

SJEMENIŠTE SINJ

21230 SINJ
Fratarski prolaz 4
Tel: 021/ 824-400
Fax: 021/ 824-501
Tel: 021/ 826-519 Ravnatelj

GIMNAZIJA SINJ

21230 SINJ
Franj. klasične gimnazije 22
Tel./Fax: 021/ 821-809 tajništvo
Tel: 021/ 825-009 zbornica

POSTULATURA IMOTSKI (SAMOSTAN IMOTSKI)

NOVICIJAT VISOVAC

22324 DRINOVCI
Tel: 022/ 775-755
Fax: 022/ 775-752

KLERIKAT SPLIT

21000 SPLIT
Ivana Pl. Zajca bb
Tel: 021/ 541 700
021/ 541 704

“PLANINA I MORE“

21500 MAKARSKA
Franjevački put 1
Tel: 021/ 611-256

“PANIS VITAE“

21000 SPLIT
Trg Gaje Bulata 3
Tel./Fax: 021/ 344-998

“KAČIĆ“

21230 SINJ
Alojzija Štepinca 1
Tel: 021/ 70 70 71
Fax: 021/ 70 70 20

“MARIJA“

21000 SPLIT
Trg Gaje Bulata 3
Tel./Fax: 021/ 348-184

“DOBRI OTAC ANTIĆ“

10000 ZAGREB
Vrbanićeva 35
Tel: 01/ 46-60-031

“FRA RAFO KALINIĆ“

21000 SPLIT
Trg Gaje Bulata 3
Tel: 021/ 340-190

“SLUŽBA BOŽJA“

21000 SPLIT
Trg Gaje Bulata 3
Tel: 021/ 343-561
E-mail: sluzbaboazja@st.htnet.hr

OSTALE USTANOVE

KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET

Udružena ustanova splitske metropolije
i Franjevačke prov. Presv. Otkupitelja
21000 SPLIT
Zrinsko-Frankopanska 19
Tel./Fax: 021/ 386-144

FRANJEVAČKI INSTITUT ZA KULTURU MIRA

21000 SPLIT
Poljudsko šetalšte 4
Tel./Fax: 021/ 381-011

DEUTSCHLAND

Iz HR: 0049 ne birati 0 od gradskog predbroja

HRVATSKI DUŠOBRIZNIČKI URED U NJEMAČKOJ

FRANKFURT

An den Drei Steinen 42d
60435 FRANKFURT/M
Tel: 069/ 95 40 480 ured
Fax: 069/ 95 40 48 24
Tel: 069/ 95 404 811 stan
E-mail: delegatur@kroatenseelsorge.de

SAMOSTAN

MÜNCHEN

Franziskanerkloster St. Gabriel
Versaillerstr. 20
81677 MÜNCHEN
Tel: 089/ 41 95 010 Župni ured
Fax: 089/ 47 98 52
Tel: 089/ 419 501 17 Gvardijan
Tel: 089/ 419 501 16 Župnik
Tel: 089/ 419 501 25 Pavao Žmire
Fax: 089/ 470 849 81
Tel: 089/ 416 198 31 Božo Ančić
Fax: 089/ 416 198 33

HRVATSKE KATOLIČKE MISIJE

BERLIN

Feldstrasse 4
13555 BERLIN
Tel: 030/ 261 15 40; 261 15 49
Fax: 030/ 2 62 85 97

DARMSTADT

Feldbergstr. 32
64295 DARMSTADT
Tel: 06151/ 89 62 66 ured
Fax: 06151/ 85 15 22
Stan: Eschollbrückerstr. 15
64295 DARMSTADT
Tel: 06151/ 39 17 865

DÜSSELDORF

Van-Douven-Str. 8
40227 DÜSSELDORF
Tel: 0211/ 78 41 21 ured
Tel: 0211/ 78 44 53 stan
Fax: 0211/ 8892 742

ESSLINGEN

Untere Beutau 8-10
73728 ESSLINGEN
Tel: 0711/ 35 58 07
Fax: 0711/ 35 57 94
Stan: Lindenstr. 93
73760 OSTFILDERN
Tel: 0711/ 341 49 08

FRANKFURT

Niederuau 27
60325 FRANKFURT/M
Tel: 069/ 72 31 25
Fax: 069/ 72 33 63

FREISING

Domberg 7
85354 FREISING
Tel: 08161/ 75 59
Fax: 08161/ 417 57

KELKHEIM

Am Kirchplatz 6
65779 KELKHEIM
Tel: 06195/ 97 66 71
Fax: 06195/ 97 66 72

KÖLN

Berrenratherstr. 129
50676 KÖLN (Sülz)
Tel: 0221/ 298 13 655

LUDWIGSBURG

Schorndorfer Str. 31
71638 LUDWIGSBURG
Tel: 07141/ 92 69 71
Fax: 07141/ 90 38 90
Stan:
Mozart str. 10
71640 Ludwigsburg
Tel: 07141/ 26 79 117

MAINZ

Emmeranstraße 15
55116 MAINZ
Tel: 06131/ 22 94 54
Fax: 06131/ 22 94 62

MÜNCHEN

Schwanthaler Straße 98
80336 MÜNCHEN
Tel: 089/ 17 95 810
Fax: 089/ 17 95 81 11

OFFENBACH

Marienstraße 38
63069 OFFENBACH/M
Tel: 069/ 845 749
Fax: 069/ 848 497 64
Stan: Schäferstraße 20
63069 OFFENBACH/M
Tel: 069/ 84 66 29

ROSENHEIM

Heilig-Geist-Straße 46
83022 ROSENHEIM
Tel: 08031/ 34 181
Fax: 08031/ 58 98 25
Stan: Aventinstraße 16/II
83022 ROSENHEIM
Tel: 08031/ 14 686
Fax: 08031/ 79 74 23

RÜSSELSHEIM

Im Kleinen Ramsee 21
65428 RÜSSELSHEIM
Tel: 06142/ 1 22 70

SINDELFINGEN

Bleichmühlestr. 11/2
71065 SINDELFINGEN
Tel: 07031/ 87 31 33
Fax: 07031/ 87 90 75
Stan: Eyachstr. 36
71067 SINDELFINGEN
Tel: 07031/ 87 73 66
Fax: 07031/ 87 90 75
Mob: 0172/ 710 78 05

STUTTGART - ZENTRUM

Heusteigstr. 18
70182 STUTTGART
Tel: 0711/ 6 40 30 40
Tel: 0711/ 6 40 50 49
Fax: 0711/ 6 49 32 78
Stan: Staffenbergstr. 46
70184 STUTTGART
Tel: 0711/ 1 64 54 71

STUTT. - BAD CANNSTATT

Salacher Str. 33
70327 STUTTGART
Tel: 0711/ 9561919
Fax: 0711/ 9561918

WAIBLINGEN

Marienstr. 16
71532 WAIBLINGEN
Tel: 07151/ 15 2 22
Fax: 07151/ 59 9 00
Stan: Lenzhalde 18
71532 WAIBLINGEN
Tel: 07151/ 98 16 104

WUPPERTAL

Am Deckershäuschen 94
42111 WUPPERTAL
Tel: 0202/ 30 10 89
Fax: 0202/ 30 61 45

NJEMAČKA PASTVA

GERETSRIED

Johann-Sebastian-Bach-Str. 2
82538 GERETSRIED
Tel: 08171/ 315 96
Fax: 08171/ 38 04 79
Tel: 08171/ 38 04 76 stan

ITALIA

Iz HR: 0039 birati 0 od gradskog predbroja

RIM

Collegio "Antoniano"
Via Merulana 124
00185 ROMA
Tel: 06/ 70-373-9 centrala
Fax: 06/ 70-373-614
Fax: 06/ 70-373-716
06/ 70-373-726 Hrvatsko bratstvo
06/ 70-373-768 Jure Hrgović

MOLISE

Piazza N. Neri 4
86030 Acquaviva Collecroce (CB)
Tel. 08/ 75 97 00 16

SLOVENIJA

Iz HR: 00386 ne birati 0 od gradskog predbroja

LJUBLJANA

Prešernov trg 4
1000 LJUBLJANA
Tel: 01/ 24 29 322
Fax: 01/ 24 29 323
Tel: 01/ 24 29 300 samostan

ENGLSKA

Iz HR: pozivni 0044

LONDON

17 Boutflower Road
London, SW11 1RE, UK
Tel./Fax: 0/ 207 2233 530

CANADA

Iz HR: pozivni 001

VANCOUVER

3105 E. 1st Avenue
VANCOUVER - B. C., V5M 1B6
Tel: 604/ 253-2089
Fax: 604/ 254-5198

USA

Iz Hrvatske pozivni broj 001

SAN JOSE

901 Lincoln Avenue
S. JOSE, California 95126
Tel: 408/ 279-0279
Fax: 408/ 292-5868

SAMOSTANI

IMOTSKI

21260 IMOTSKI
Fra Stjepana Vrljića 21
Tel: 021/ 841-178
671-077
Fax: 021/ 671-070

KARIN

23452 KARIN
Tel: 023/ 687-613
687-621

KNIN

22300 KNIN
Zvonimirova 46
Tel: 022/ 660-160
Fax: 022/ 660-046

MAKARSKA

21300 MAKARSKA
Franjevač ki put 1
Tel.: 021/ 612-259 samostan
Tel: 021/ 616-681 gvardijan
Fax: 021/ 616-681
Tel/fax: 021/ 611-416

OMIŠ

21310 OMIŠ
Put Skalica 16
Tel: 021/861-083; 862-355
Fax: 021/862-400

SINJ

21250 SINJ
Fratarski prolaz 4
Tel: 021/ 70-70-10 samostan
Tel: 021/ 70-70-17 gvardijan
Fax: 021/ 70-70-20

SPLIT

21000 SPLIT
Trg Gaje Bulata 3
Tel: 021/ 340-190
Fax: 021/ 344-988

Split - Trstenik

21000 SPLIT
Ivana Pl. Zajca bb
Tel: 021/ 541 700
021/ 541 704
Fax: 021/ 580 315

SUMARTIN

21426 SUMARTIN
Tel: 021/ 648-100

ŠIBENIK

22000 ŠIBENIK
Kačićeva 11
Tel/fax: 022/ 217-020

Šibenik - Šubićevac

22000 ŠIBENIK
Bana Ivana Mažuranića 3a
Tel: 022/ 214 294

VISOVAC

22324 DRINOVCI
Tel: 022/ 775-416, 775-700
Fax: 022/ 775-752

ZAGREB

10000 ZAGREB
Vrbanićeva 35
Tel: 01/ 46-60-030; 4660033
Tel/fax: 01/ 46-60-032 gvardijan

ZAOSTROG

21334 ZAOSTROG
Obala hrv. rodoljuba 36
Tel: 021/ 629-200
Tel/fax: 021/ 678-059

ŽIVOGOŠĆE

21329 IGRANE
Tel: 021/ 627-104

ŽUPE

**BAČINA-Plina Stablina
BAJAGIĆ**

21241 Obrovac Sinjski
Tel: 021/ 839-840

BANJEVCI

Banjevci 196
23302 Stankovci
Tel: 023/ 632-025

BAST - BAŠKA VODA

21320 Baška Voda
Tel: 021/ 620-353

BILICE

22000 Šibenik
Ivana Mažuranića bb
Tel: 022/ 217-020

BLIZNA

21228 Blizna Donja
Tel: 021/ 897-222

BRIST - samostan Zaoztrog

21229 Brist
Tel: 021/ 629-255

BRISTIVICA

21228 Blizna Donja
Tel: 021/ 898-009

BRŠTANOVO

21202 Lećevica
Tel: 021/ 254-164

CRIVAC

21229 Crivac
Tel: 021/ 810-077

ČISTA VELIKA

22214 Čista Velika
Tel: 022/ 489-080

ČVRLJEVO

22323 Unešić
Tel/fax: 022/ 875-093

DANILO

22205 Perković
Tel: 022/ 779-581

DRAŠNICE - Igrane

DRNIŠ

22320 Drniš
Kardinala Utišinovića 14
Tel/fax: 022/ 886-137

DRVENIK - samostan Zaoztrog

DUBRAVA

22000 Šibenik
Ivana Mažuranića bb
Tel: 022/ 215-902

DUBRAVICE

22222 Skradin
Tel: 022/ 775-477

GALA

21241 Obrovac/Sinjski
Tel/fax: 021/ 839-999

GRAB

21242 Grab
Tel: 021/ 828-064

GRAČAC

Kneza Branimira 1
23440 Gračac
Tel: 023/ 773-090

GRADAC Drniški

22322 Ružić
Tel: 022/ 872-781

GRADAC n/m

21330 Gradac
Tel: 021/ 697-588

HRVACE

21235 Hrvace
Tel: 021/ 829-222

IGRANE

21329 Igrane
Tel: 021/ 627-874

IMOTSKI - samostan

KADINA GLAVICA

22320 Drniš
Kard. Utišinovića 14
Tel: 022/ 887-820

KARIN - samostan

KIJEVO

22310 Kijevo
Tel/Fax: 022/ 681-015

KLJACI

22322 Ružić
Tel: 022/ 874-111

**KNIN - samostan
KONJEVATE**

22221 Lozovac
Tel: 022/ 778-855

KOZICA

21274 Kozica
Tel: 021/ 609-230

KRUŠEVO

23450 Obrovac
Tel: 023/ 636-411

LABIN - PRGOMET

21201 Prgomet
Tel: 021/ 805-003

LEĆEVICA

21202 Lećevica
Tel: 021/ 250-055

LIŠANE

23303 Lišane Ostrovičke
Tel: 023/ 661-015

LOVINAC - Gračac

LOVREĆ

21257 Lovreć
Tel: 021/ 723-255

METKOVIĆ

20350 Metković
Ante Gabrića 27
Tel/Fax: 020/ 681-818

MILJEVCI

22324 Drinovci/Miljevci
Tel/Fax: 022/ 882-055

MIRLOVIĆ

22323 Unešić
Tel: 022/ 869-800

NEVEST

22323 Unešić
Tel: 022/ 860-829

OGORJE

21206 Ogorje
Tel: 021/ 663-106

OTOK

21238 Otok Dalmatinski
Tel/Fax: 021/ 834-144

PERKOVIĆ

22205 Perković
Tel: 022/ 772-333

PIRAMATOVCI

22222 Skradin
Tel: 022/ 767-605

PLINA - STABLINA

20340 Ploče, p.p. 59
Tel: 020/ 679-420

PODACI - samostan Zaoztrog

PODBABLJE

21262 Kamenmost
Tel: 021/ 848-475

POTRAVLJE

21233 Hrvace
Tel: 021/ 818-555

PRIMORSKI DOLAC

21227 Primorski Dolac
Tel: 021/ 899-390

PROLOŽAC

21264 Proložac
Tel: 021/ 846-025

PROMINA

22303 Oklaj
Tel: 022/ 881-306

PRUGOVO

21231 Klis
Tel: 021/ 253-053

RADOŠIĆ - Lećevica

RUNOVIĆI

21261 Runovići
Tel: 021/ 849-000

Fax: 021/ 670-512

RUPE

22222 Skradin
Tel: 022/ 775-477

SINJ - samostan

Tel: 021/ 823-100; 70-70-41

SIVERIĆ

22321 Siverić
Tel: 022/ 885-416

SLIVNO

21272 Slivno
Tel/fax: 021/ 855-100

SPLIT - samostan

Tel/Fax: 021/ 343-586

STANKOVCI

23422 Stankovci
Tel: 023/ 380-071

STAŠEVICA

20345 Staševica
Tel: 020/ 695-200

STUDENCI

21265 Studenci
Tel/fax: 021/ 725-506

Tel: 021/ 725-487

SUMARTIN - samostan

ŠIBENIK - CRNICA

22000 Šibenik
Ivana Mažuranića bb
Tel: 022/ 217-020

ŠIBENIK - METERIZE

22000 Šibenik
Trg sv. Jeronima 1
Tel: 022/ 332-043

ŠIBENIK - ŠUBIĆEVAC

22000 Šibenik
Bana Ivana Mažuranića 3a
Tel: 022/ 214-294

ŠIBENIK - VAROŠ

22000 Šibenik
Fra Stjepana Zlatovića 14
Tel: 022/ 212-577

TUČEPI

Podgradac 2
21325 Tučepi
Tel: 021/ 623-251

TURJACI

21230 Sinj, p.p. 76
Tel: 021/ 836-100

UGLJANE

21243 Ugljane
Tel: 021/ 813-001

UNEŠIĆ

22323 Unešić
Tel: 022/ 860-800

VELIKO BRDO

21300 Makarska
Franjevački put 1
Tel: 021/ 612-259

VINJANI

21260 Imotski
Tel: 021/ 841-791

VRGORAC

21276 Vrgorac
Splitska 23
Tel: 021/ 674-212

VRLIKA

21236 Vrljka
Tel/Fax: 021/ 827-200

VRPOLJE

22300 KNIN
Tomislavova 172
Tel: 022/ 662-270

ZAGREB - samostan

Tel/Fax: 01/466-05-55

ZAOSTROG - samostan

ZAVOJANE - Kozica

ZLOPOLJE - Ogorje

ZMIJAVCI

21266 Zmijavci
Tel: 021/ 840-148

ŽIVOGOŠĆE - samostan